

REPUBLIKA

Rok XII

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 28 LUTEGO 1935 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 58

Miasta pokryją nową pożyczkę,

która będzie użyta wyłącznie na inwestycje.—Zniżka opłat na rzecz ubezpieczeń społecznych i samorządów.—Częściowe skreślenie założeń podatkowych.—100 milionów na budowę dróg i regulację rzek

Wielka mowa premiera dr. Kozłowskiego w Senacie

Warszawa, 27 lutego.

Dzisiaj, na posiedzeniu plenarnym Senatu, na początku dyskusji nad projektem budżetu na rok 1935-36, p. prezydent rady ministrów Kozłowski, wygłosił obszerną exposé gospodarczą, które w skrócie brzmi:

Na uwagi, podniesione przez niektórych z Panów, odpowiadali już ministrowie resortowi, nie będę więc do tych praw powracał. Chciałbym tylko niejaśnie na marginesie dyskusji poczynić dwa ostrzeżenia.

Hierarchja celów

Rozpatrując poszczególne zagadnienia polityki gospodarczej państwa, musimy się trzymać jednej koncepcji generalnej. Nie wolno nam w rządzeniu państwem przetrzącać się co chwila od jednej koncepcji do drugiej. Dlatego też — jak to miałem już możność kiedyś podnieść — rząd mój nie poszedł na wyprzedzanie nowych koncepcji i metod rządzenia na odcinku gospodarczym, ale trzyma się za kontynuatora tej polityki, której mocne zreby założone zostały przez gabinety moich poprzedników.

Ładną podstawową zasadą jest przebieganie hierarchji celów, do których należą i hierarchji potrzeb, jakie pragnie się zaspokoić w danych warunkach w określonych możliwościach. Naród polski jest pracowity i umie być dyscyplinowany. Zle czyni ten, kto nie naturalną, tkwiącą w naszym narodzie pracowitość i dyscyplinę, usiłuje obrazić przez przedstawianie fałszywego obrazu sytuacji państwa i szerzenie najczarniejszych wątpliwości, oddalających uwagę od konsekwentnego wysiłku walki z trudnościami.

Chciałbym, aby społeczeństwo umiało odróżniać rzeczy ważne od mniej ważnych, aby rozumiało, że jeżeli się czegoś nie robi, to w większości wypadków dlatego, że tego w chwili obecnej zrobić nie można.

Powiedzieliśmy sobie, że z przesilenia gospodarczego wyjść musimy własnymi siłami. Cały nasz system polityki ekonomicznej, z której wykluczaliśmy takie metody, jak np. restrykcje walutowe, należy do rozbudowania naszych stosunków z zagranicą.

Pięć lat moich naszych wysiłków dokonanych pod tem hasłem, nie zostało zapomnianych. Były one całkowicie wypełnione pracami nad wyrównaniem liczbnych dysproporcji, które wystąpiły w naszym układzie, ukształtowanym przez kryzys.

Pewność waluty

Nie było to w naszych warunkach rzeczą łatwą. Państwo i społeczeństwo w niedostatecznej wysokości posiadało rezerwy kapitałowe, które mogłyby być użyte na szalę. Trzeba było czynić w ten sposób, aby nie zniszczyć podstawowych wartości, na których bazuje się żywy ekonomiczny całego kraju.

Jeżeli dzisiejszą sytuację gospodarczą cełują takie objawy, jak całkowita pewność naszej waluty i znaczna poprawa na rynku finansowo-kapitałowym,

wzrost produkcji i zatrudnienia, zwiększony eksport zagraniczny — mimo niesionych przeszkód i ograniczeń w wymianie międzynarodowej — to wszystko i t. p. korzystne objawy zawiązują się przedewszystkiem daleko już zaawansowanym procesom przystosowawczym.

Podniesienie cen rolniczych.

Dziedzina, w której wysiłki rządu nie dały rezultatów pozytywnych, jest rozwarcie nożyc między cenami rolniczymi i cenami przemysłowymi. Zniżka cen przemysłowych nie nadaje za niższą cen rolniczych i powściągliwy optymizm, do którego jesteśmy uprawnieni przy ocenie gospodarki miast i przemysłu, jest hamowany stałym ubożeniem wsi. Ceny rolnicze, związane z cenami światowymi w roku bieżącym doznały katastrofalnego spadku w dziedzinie żywności, co znów głęboko poderwało kalkulację rolnika.

Metody dotychczasowe podniesienia cen rolniczych są nie tylko utrzymywane,

Nie znaczy to — oczywiście — abyśmy w dziedzinie tych procesów przystosowawczych zrobili wszystko. Istnieją jeszcze poważne wybujałości i garby, które należy wyciąć. Istnieją doły, które trzeba zasypać.

ale nawet rozbudowane. Akcja interwencyjna na rynku zbożowym i mięsnym jest prowadzona dalej.

Polityka preferencji surowców krajowych jest stale rozwijana. Po linii tej polityki preferencyjnej idą projekty opodatkowania i podniesienia cła na tłuszcze. Akcja oddłużenia rolnictwa zaczyna wydawać rezultaty i daje ulgę w spłacie zobowiązań rolniczych. Wszystkie te środki działania, chociaż mają rezultaty okazywać się jednak niewystarczające i sięgnąć musimy po nowy środek, jakim jest obniżenie świadczeń pieniężnych rolnika

Zmniejszenie świadczeń pieniężnych wsi.

Stan jest taki, że złotówka na wsi jest inną złotówką, niż w mieście. Złotówka na wsi — to duży pieniądz. Dzieje się to wskutek spadku cen wytworów rolnictwa; za tym spadkiem cen nie podążają jednak świadczenia pieniężne, gotówkowe naszej wsi. Niskie ceny rolnicze, a sztywne świadczenia rolnictwa mają, jak to swe następstwo, wzmożoną podaż produktów rolnych na rynek. Jest to po dąż głodowa, wywołana zmniejszeniem konsumpcji wewnętrznej samego rolnictwa. Uważam zatem za konieczne dążenie do zniżki do zmniejszenia świadczeń pieniężnych rolników, co musi mieć, jako następstwo, zmniejszenie się podaży produktów rolnych na rynek. Rozumiem to więc nie tylko, jako akcję ulgi bezpośredniej w świadczeniach, ale także jako jeszcze jeden aktualny i skuteczny środek interwencyjny, który pośrednio oddziałuje na podniesienie cen.

Podatek od głupoty kierowników.

Druga dziedzina — to świadczenia na rzecz samorządów. Świadczenia te na wsi przekraczają często wielokrotnie świadczenia na rzecz państwa, a ciężar ten jest stanowczo nie do zniesienia. — Istnieje w tej dziedzinie podatek, nazwany wyrównawczym. Podatek ten, to podatek od deficytu, a więc w znacznej części podatek od głupoty i niedołęstwa kierowników gospodarki samorządowej. Istnieją świadczenia, bezpodstawnie nakładane na gminę. Wznoszone są przez wzniosłych ideologów wspinające gmachy

szkolne, budowane drogi za pieniądze, wyciskane przez sekwestratorów z dolicznymi kar i kosztów egzekucji. Płacone są pensje i emerytury pracownikom samorządu wiejskiego i małomiasteczkowego, nie pozostające w żadnym stosunku do małomiasteczkowych i wiejskich kosztów utrzymania.

Te rażące i szkodliwe przerosty, z których tylko niektóre wymieniałem, kładą się ciężarem niesprawiedliwym i krzywdzącym na zubożającą, w naturalnej gospodarce żyjącą wieś.

Przerost budżetów samorządowych.

Jako występki będę traktował podwyższanie i przekraczanie budżetów samorządów, użyję wszystkich środków do obniżki tych budżetów i to obniżki znacznej.

Wybujałość i przerosty budżetów samorządu są w bardzo wielu wypadkach rezultatem gonienia za popularnością i chęcią popisania się ze strony różnych lokalnych działaczy.

Samorząd jest szkołą obywatelską i

terenem, na którym społeczeństwo zdaje egzamin ze swej dojrzałości w rządzeniu. Rząd, który dokonał wielkiego wysiłku obniżenia wydatków administracyjnych państwa, ma prawo żądać, aby społeczeństwo podjęło ten sam wysiłek na terenie samorządu; obniżenie bowiem istotne świadczeń pieniężnych rolnictwa jest tylko wówczas możliwe, gdy wysiłek rządu zbiegnie się z wysiłkiem całego społeczeństwa. Rolą społeczeństwa, repre-

zentowanego w samorządzie, jest właśnie czuwanie nad tem, aby ta gospodarka była oszczędna i praktyczna.

Konieczne prace na wsi, drogi, szkoły, melioracje, a więc prace, podnoszące kulturę i stwarzające możliwości poprawy, chcę oprzeć nie na świadczeniach w pieniądzu, którego niema i który jest drogi, lecz na pracy na rzecz dobra powszechnego, i to jest uzasadnieniem ustawy szarwarkowej, którą rząd wnosi do sejmu.

Trzecia, w sumie swojej najmniejsza grupa świadczeń wsi na rzecz państwa — jako w hierarchji potrzeb najważniejsza, ulec zmniejszeniu nie może. W tej jednak dziedzinie idziemy w kierunku uczynienia placenia mniej nieznośnym i bardziej sprawiedliwym; projekt ustawy o podatku gruntowym, zgłoszony do sejmu, jest podstawą dla zasadniczej reformy w tej dziedzinie.

Obniżka taryf i cen

Konsekwencją rozwarcia nożyc cen wytworów rolniczych i przemysłowych musi być zamykanie nożyc także od strony obniżki cen przemysłowych. Rząd po czynił w tej dziedzinie duży wysiłek przez obniżkę taryf kolejowych i obniżkę szeregu wytworów i surowców przemysłowych, a ostatnio artykułów monopolowych. Akcja ta będzie dalej prowadzona. Wysiłek w tym kierunku nie będzie osłabiony i szereg nowych obniżek zostanie przeprowadzony.

W akcji zamykania nożyc cen rząd zainicjował prace nad przeprowadzeniem reformy wymiany między wsią a miastem. Przykładem może służyć cena mięsa.

Istnieje stanowczo zbyt wielka dysproporcja między ceną mięsa, płaconą rolnikowi, a ceną, płaconą przez konsumenta miejskiego. Przyczyna tej rozpiętości krzywdzącej zarówno producenta, jak i konsumenta, tkwi w złej organizacji pośrednictwa handlowego.

Sprawą tą zajął się ostatnio zarząd m. st. Warszawy.

Nie zapomnijmy, że dochód brutto z wytwórczości zwierzęcej wynosi w Polsce około 45 proc. dochodu z całej produkcji rolniczej i że głównym producentem w tej dziedzinie są małe warsztaty rolne. W roku 1931 przypadało na nie 91,9 proc. trzody chlewnej, 84,9 proc. owiec i 91,6 proc. bydła rogatego, przyczem z produkcji zwierzęcej małych warsztatów rolnych 75—85 proc. idzie na rynek.

Dopiero reorganizując i usprawniając handel poszczególnymi artykułami, będziemy mogli usunąć działanie na ceny licznych nonsensów i organicznych wad.

Kapitał zorganizowany i niezorganizowany

Działalność interwencyjna państwa na rzecz podwyższenia w dochodzie społecznym udziału rolnictwa — uważam za najistotniejsze zagadnienie, postawione przez kryzys do rozwiązania — nie tylko przed nami, lecz przed całym światem. Uważa analiza zjawisk, rozgrywająca

(Dalszy ciąg na str. 2-iej)

Miasta pokryją nową pożyczkę wewnętrzną

(Dokończenie).

nych się na świecie, musi doprowadzić do wniosku, że walka o podział dochodów, hamująca rozwój gospodarstwa, rozgrywa się obecnie raczej nie według wzoru markowskiego. Powiedziałbym, że dziś nietylko kapitał walczy z pracą, ale kapitał zorganizowany, walczy z kapitałem niezorganizowanym. Kapitał jest tem droższy — im jest go mniej. Tem tańszy — im jest go więcej. Im świat się bardziej inwestuje — tem zysk odrzućany przez kapitał, musi być mniejszy.

Całość zjawisk, jakie obserwujemy, daje się sprowadzić do prób ochrony rentowności swego kapitału przez tę część jego posiadaczy, która może to uczynić. A mogą to uczynić posiadacze kapitału zorganizowanego, czyli przede wszystkim kapitału przemysłowego.

Czynią to więc — bądź w formie karteli, czy trustów, bądź poprzez zwykłe ograniczenie produkcji, bądź poprzez ovladnięcie aparatem kredytowym.

Front: miasto — wieś

Najróżnorodniejszymi środkami kapitału zorganizowany próbuje zachować zyski drogą przerzucania swoich strat na kapitał niezorganizowany, czyli przede wszystkim na rolnictwo. Stąd pochodzą owe niszczące „nożyce cen”. W ten sposób powstaje istotny front obecnego kryzysu, front: miasto — wieś, który dziś przysłał dawny front: kapitał — praca.

Walka ta jest bezpłodna i niszcząca, gdyż zbyt wielki udział w dochodzie ogólnym, jaki zapewnia sobie kapitał zorganizowany — prowadzi do bezrobocia: zarówno kapitału, jak i pracy, zarówno fabryki, jak i robotnika. I nad światem nachyla się groźne widmo drugiego, obok rolnictwa, jeszcze bardziej niszczącego siliwego pariasa obecnych czasów — widmo bezrobotnego. Stosunkowo powiększenie udziału kapitału zorganizowanego w dochodzie społecznym — to zarazem obniżenie globalnego całego dochodu. — Sztucznie uzyskiwana rentowność pewnych form kapitału — to ogólna nędza.

Dlatego, jeśli spojrzeć głębiej, interwencja większości państw zmierza w gruncie rzeczy do jednego celu — do takiej korekty podziału dochodu na rodowego, która by podnosiła udział rolnictwa.

Jeśli panowie tak rozumieją hasło: „frontem do wsi”, przypisywane memu rządowi, to zgadzam się na nie. Uczynimy to nie dla wyborów i nie dla szukania idealnej sprawiedliwości nawet — lecz dlatego, iż tędy prowadzi, zdaniem naszym, najkrótsza droga do podniesienia powszechnego dobrobytu.

Ubezpieczenia społeczne

Rząd uznał za konieczne rewizję ustawodawstwa ubezpieczeniowego przez prowadzić stopniowo, etapami.

Jeżeli chodzi o zarządzania zrealizowane dotychczas — droga przez nas wybrana okazała się słuszną. Mam na myśli pierwszą wydaną nowelę do ustawy t. zw. scaleniowej.

Wobec całego ogromu zadań, które oczekują swego rozwiązania, ma ona — jak to już mówiłem — znaczenie sto sunkowo niewielkie; niemniej jednak chcę panom zakomunikować, że po jej wprowadzeniu, wyłączyła ona z pod przymusu ubezpieczenia około 17 tysięcy osób, roczny zaś przypis składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń zmniejszył się o ca 25 milionów złotych.

Reorganizacja lecznictwa

Obecnie przeprowadzana jest reorganizacja lecznictwa ubezpieczeniowego. Dzisiejszy system ubezpieczenia chorobowego kosztuje nas około 100 milionów złotych rocznie. Gdyby cała ludność nasza tak drogo płaciła za swoje lecznictwo — Polska musiałaby wydawać rocznie około 1 miliarda złotych na koszt obsługi swoich chorych. Nasz ubezpieczony, którego zarobki stoją niejednokrotnie na poziomie zaledwie wystarczającym na czarny chleb codzien-

ny, chciałby mieć poprostu najpierw pełną pracę i zarobek ciągły, potem zarobek, podciągający się do poziomu zarobków europejskich, a dopiero po osiągnięciu i utrwaleniu tego, może zechce pozwolić sobie na wzbudzenie podziwu społeczeństw o wiele, wiele bogatszych, urządzeniami swoich ambulatoriów. W tych 100 milionach złotych jest duża część haraczu, który Polska

Zaległości podatkowe.

Zaległości w podatkach państwowych, świadczeniach samorządowych i składkach ubezpieczeniowych wynoszą olbrzymią sumę 1.300 milionów złotych. Płatnicy w okresie dobrej koniunktury lekceważyli podatki, a urzędy nie wywierały dość silnego nacisku, wreszcie w wielu wypadkach przez urzędy skarbowe źle robiono wymiary. Od szeregu lat, zarówno sprawność ściągania podatków, jak i zasady wymiaru o tyle postąpiły naprzód, że nadszedł czas uregulowania tego problemu. Oczywiście nie może być mowy o zwykłym skróceniu zaległości. Projekt uregulowania tej sprawy zmniejsza zaległości tym płatnikom, którzy w ciągu 2-ech ostatnich lat uiszcili równowartość

placi doktrynerstwu swego zarania nie podległości.

Reforma lecznictwa, o której mówię, winna nam dać oszczędność znaczną, sięgającą ponad 25 procent dzisiejszych kosztów. Mimo to wypada przewidywać ogromne trudności, jakie doktrynerstwo stawia tej akcji. Oświadczam, że wszystkie trudności będą przez rząd usunięte.

bieżących wymiarów, niezależnie od tego, na jakie okresy dokonane przez nich wpłaty zostały zaliczone; powtóre — projekt umożliwi wszystkim płatnikom, którzy w roku budżetowym 1934-35 uregulują oraz w ciągu przyszłych lat budżetowych będą płacić bieżące podatki, skrócenie bardzo znaczne, bo sięgające 70 proc. dawnych zaległości i jeszcze duże ulgi w spłacie pozostałych 30 proc.

W ten sposób tę bardzo wielką ulgę w zaległościach uzyskają ci, którzy płacili bieżące wymiary i płacić będą wymiary przyszłe. Nie skorzystają z ulg płatnicy, nieregulujący bieżących należności.

Normalna praca.

Uważam, że czas już dzisiaj nastawić się na normalną pracę i odrabiać — stopniowo oczywiście i ostrożnie — to, co straciliśmy w okresie zastoju.

W wielu gałęziach produkcji, które umiały zniżyć swe koszty i dostosować ceny do dzisiejszych możliwości finansowych konsumenta, mamy wyraźny już wzrost targów.

W ślad zatem idzie wzrost produkcji i wzrost zatrudnienia. Ten wzrost

jest dość pokąźny. Dość powiedzieć, że według miarodajnej statystyki zatrudnienia, prowadzonej w związku z ubezpieczeniem na wypadek bezrobocia i lość pracowników ubezpieczonych, wynosząca w grudniu 1932 r. 742.000 osób, wzrosła w grudniu 1934 r. do ilości 835.000, a więc bezmała o 100.000 osób. Ten wzrost zatrudnienia jest od szeregu miesięcy zjawiskiem stałym.

Inicjatywa prywatna.

Naród nasz musi więcej produkować, aby móc więcej zarabiać, zużytkować naturalne bogactwa swego kraju i zatrudnić ręce, łaknące pracy. Jestem przekonany, że rzutka i kalkulująca z ołówkiem w ręku inicjatywa prywatna ma w Polsce duże jeszcze i niewykorzystane możliwości. Wskaże choćby na dziedzinę przetwórstwa płodów rolniczych.

Rola państwa nie jest ani zajmowania się produkcją, ani branie na siebie

pośrednictwa. Państwo czynić to powinno tylko w razie konieczności i rolę swoją ograniczać do stwarzania lepszych warunków dla inicjatywy społecznej.

Umiejętne wykorzystanie przez inicjatywę prywatną nowych, otwierających się możliwości, to pierwsza droga zwiększenia obrotów gospodarczych.

Wydaje mi się, że wytworzyła się dziś w Polsce dosyć korzystna koniunktura inwestycyjna.

Przyrost kapitałów.

To, co jest największą siłą obecną naszego gospodarstwa narodowego, to odbywający się u nas stały przyrost własnych środków kapitałowych.

Proces przyrostu wkładów bankowych rozpoczął się w Polsce już w ro-

ku 1932-im i trwa nieprzerwanie do dnia dzisiejszego. Nawet dewaluacja do lara, w którym pewne koła naszej publiczności lokowały swe kapitały, nie powstrzymała tego przyrostu.

Pożyczka inwestycyjna.

Ponieważ są po temu możliwości finansowe, uważam, że państwo może i powinno podjąć szerszą, niż dotychczas inicjatywę inwestycyjną.

DLATEGO TEŻ RZĄD POSTANOWIŁ

WYPUŚCIĆ POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ.

Z obliczeń naszych wynika, że w kraju istnieją wystarczające środki, pozwalające pokryć projektowaną przez

Traktat handlowy polsko-angielski został wczoraj podpisany w Londynie

Londyn, 27 lutego.

(Pat.) W sali portretowej Foreign Office nastąpiło dziś o godzinie 11 przed południem podpisanie polsko-brytyjskiego traktatu handlowego.

W inauguracyjnej mowie minister spraw zagranicznych sir John Simon wyraził zadowolenie rządu J. K. Mości spowodu pomyślnego ukończenia rokowań i zawarcia traktatu.

Ze strony polskiej odpowiedział ambasador R. P. p. Raczyński podkreślając, że również i Rząd Polski z satysfakcją wita zawarcie nowego traktatu. Następnie przystąpiono do podpisywania dokumentów.

Ze strony Rządu Polskiego podpisy złożyli ambasador Rzeczypospolitej F.

Raczyński i minister handlu i przemysłu H. Floyer - Rajchman.

W imieniu rządu Wielkiej Brytanii — minister spraw zagranicznych sir John Simon i minister handlu W. Runciman.

Przy akcie tym asystowali ze strony polskiej członkowie delegacji do rokowań handlowych z dyrektorem Sokolskim na czele, a ze strony brytyjskiej minister dla spraw handlu zagranicznego i przewodniczący delegacji brytyjskiej do rokowań handlowych podsekretarz stanu Colville oraz podsekretarz stanu sir R. Fountain z brytyjskiego ministerstwa handlu w otoczeniu kilku urzędników zainteresowanych resortów brytyjskich.

nas kwotę emisji pożyczki inwestycyjnej, bez szkody dla kapitałów obrotowych życia gospodarczego. Pragniemy mocno podkreślić, że pożyczka ta pokryć operacjami kredytowymi, nie będzie jedynie na cele inwestycyjne.

Budżet państwowy jest opanowany niedobór, który w naszym budżecie jeszcze istnieje, nie budzi obaw i da się streścić operacjami kredytowymi, nie większych trudności.

Z projektowanej kwoty przeznaczonej 50 milionów zł. na drogi, około 10 milionów zł. na regulację rzek i prace wodne i resztę na inne urządzenia, się zacząć życia gospodarczego.

50 milionów zł., przeznaczonych na regulację rzek i prace wodne, to przede wszystkim uporządkowanie górniego biegu Wisły i jej dopływów, w pierwszej linii uregulowanie dorzecza Dunajca. Prace te stawiam w pierwszym kolejności z tej prostej przyczyny, że powódź tegoroczna wyrządziła nam większe szkody.

Zmniejszy się bezrobocie

Obracając się już coraz silniej do naszej maszyni gospodarczej, która powoli do fabryki bezczynnej staje, narodu. Pożyczka inwestycyjna ten obawy wywołuje. W ślad za tem zmniejszą się bezrobocie. Suma, złożona z pracujących na pożyczkę inwestycyjną, wprawdzie na obieg i użyta na celowe pilne prace, nietylko zatrudni doradnie znaczną liczbę rąk, szukających pracy, wiążąc panom sytuację gospodarczą kraju i wskazując na środki zaradcze przeciw przerosom i przedkładając zamiary rządu na przyszłość, usypiając czujności społeczeństwa optymizmem.

Państwo nowoczesne, pod którego przez uchwalenie nowej ustawy konstytucyjnej położyliście panowie trwałe podwaliny, oparte o silnego Prezydenta i mocny rząd jest państwem, w którym cały naród, wszyscy obywatele powołani do współpracy z państwem, w którym wola obywateli jest wolą państwa, a wola państwa — wola obywateli.

Młoda nasza państwowość ma wielką pracę przed sobą. Jesteśmy dumnym pokoleniem Polski, które umiało torować sobie drogę do wolności i gnetem. W ciągu 15 lat niepodległości umieliśmy położyć mocne rebusy państwowości.

Jesteśmy pokoleniem wojny i pokoleniem realizatorów, umiemy mierzyć siły na zamiary, ale umiemy także zmierzać, z poczuciem rzeczywistości, do uiać marzenia w rzeczywistość.

Przemówienie premiera wywarło doskonałe wrażenie w Izbie, szczególnie oklaskiwane były ustępy mowy, w których p. premier poruszył sprawy świadczeń na rzecz samorządów, przedstawiając jako przykład tak zw. podatek wyrównawczy, który p. premier charakteryzując jako podatek od deficytu, więcej podatek od głupoty i niedoświadczenia kierowników gospodarki samorządowej. Również oklaskiwano przemówienie, który wspominał o wspaniałych gmachach szkolnych, wzniesionych przez wzniosłych i dążeń do kwadrantów.

Ze specjalnem zainteresowaniem przyjął Izba oświadczenie p. premiera w sprawie reorganizacji ubezpieczeń, wreszcie, że pożyczka inwestycyjna będzie jedynie na cele inwestycyjne.

Po zakończeniu przemówienia p. premiera rozległy się huczne oklaski.

Przysięgam na swój honor i honor mego narodu!

Abisynja nie zamierzała zaatakować Włoch

Uroczysta deklaracja Jezufa Afeworka, przedstawiciela cesarza Etjopów przy rządzie włoskim, złożona przedstawicielom prasy międzynarodowej. — Cesarz Salassie pozostanie wierny Lidze Narodów. — Transport wojsk włoskich odpłynął do Afryki

Rzym, 27 lutego. (Pat). Abisyński charge d'affaire p. Jezuf Afework przyjął dziś po południu przedstawicieli prasy międzynarodowej, wobec których złożył następującą uroczystą deklarację:

„W chwili tak poważnej dla Abisynji, która jest państwem o bardzo starych tradycjach niepodległościowych, pragnę wobec was panowie, złożyć uroczyste oświadczenie, abyście mogli zakomunikować je waszym krajom.

Jako przedstawiciel mego cesarza Haile Salassie I. przysięgam na swój honor i na honor mego narodu, że nigdy nie zamierzam zbrojnie oburzyć włoskich Somali i Erytrej, graniczących z Abisynją.

Oświadczenie to, które wobec was powtarzam było już złożone przez mego cesarza osobiście w listach do króla włoskiego i do szefa rządu włoskiego. Mimo to jednak rząd włoski w dalszym ciągu mobilizuje wojska i wysyła je wraz z licznymi materiałami wojennymi do obu kolonii, graniczących z Abisynją.

Jeszcze wczoraj rząd włoski doniósł o pośrednictwie komunikatów o nowych wysyłkach wojska i materiałów, przeznaczonych do obu kolonii. Te poważne zarządzenia wojskowe, tłumaczone są przez rząd włoski na każdym z nich jako środki obronne, które mają na celu ochronę bezpieczeństwa i nienaruszalności obu kolonii włoskich.

Muszę jednak powtórzyć tu co wiele razy oświadczyłem wobec rządu włoskiego, a mianowicie, że Włochy mogą zaszczydzić sobie wyprawiania tych transportów wojsk i materiałów do dwóch kolonii Erytrej i Somali, ponieważ Abisynja nie zamierza i nie chce ich atakować.

Mogę powiedzieć więcej: intencje Abisynji wobec Włoch są tak pokojowe, że jeżeli Włochy chciałyby wycofać aż do ostatniego żołnierza wszystkie swoje siły z Erytrej i Somali, Abisynja nie ruszyłaby nawet kamieniem w obu tych koloniach. Jedynym dezyderatem Abisynji jest móc żyć w spokoju i przyjaźni z 3 wielkimi narodami, które graniczą z Abisynją, a zatem i z Włochami.

Mamy z Włochami traktat przyjaźni i koncyliacyjno-arbitrażowy. — Abisynja chce być temu traktatowi wierna i traktować go jako podstawę do pokojowego rozwiązania środków, mogących w sposób pokojowy i zgodny z honorem obu stron, załatwić wszystkie sprawy, jakie wynikłyby po incydencie w Ualual.

Chcę skorzystać ze sposobności, aby przedstawić swe oświadczenie p. Afework, aby powiedział, że mój dostojny monarcha jest i pozostanie wierny Lidze Narodów, która łączy Abisynję z cywilizacją zachodnią.

Na zakończenie Afework oświadczył: Abisynja gotowa jest zapłacić 800.000 liirów odszkodowania, którego domagają się Włochy, o ile komisja rozjemcza uznałaby słuszność tego żądania.

Rzym, 27 lutego. (Pat) — Okręt „Leonardo da Vinci” nie mógł wczoraj odpłynąć z Messyny z powodu gwałtownej burzy, która utrudniała mu podróż.

Naczelnik zarządu sowchozów zabity w katastrofie samochodowej

Moskwa, 27 lutego. (Pat). Naczelnik zarządu sowchozów Z. S. R. R. Charlamow został zabity dziś w katastrofie samochodowej. Dwie osoby towarzyszące mu odniosły ciężkie rany.

niała mu poważnie przybycie do portu. W konsekwencji, ładowanie transportu wojskowych odbyło się dopiero dzisiaj. Po załadunku części dywizji messyńskiej okręt „Leonardo da Vinci” odpłynął do Afryki Wschodniej, wioząc na swym pokładzie 110 oficerów, 1.200 szeregowych, 300 robotników wykwalifikowanych oraz dużą ilość materiału wojennego.

Dezerterzy z wojska włoskiego chronią się na terytorium austriackim. Nie chcą jechać do Afryki

Warszawa, 27 lutego.

(B) Prawdziwą sensację w warszawskich kołach politycznych wywołała depesza własna z Wiednia dzisiejszego wieczornego „Kurieru Warszawskiego”. W depeszy tej, ten zwykle dobrze poinformowany dziennik, donosi, że na terenie Austrii, a mianowicie w okolicy Innsbrucku pojawili się w ostatnich dniach dezerterzy z armii włoskiej. Są to dezerterzy narodowości niemieckiej, pochodzący z Tyrolu z okolicy Bolzano. Zostali oni zmobilizowani

ostatnio celem wysłania do Afryki na granicę Abisynji.

Podobno dezerterze żołnierzy narodowości niemieckiej z armii włoskiej przybrały rozmiary masowe. Granicę włosko - austriacką przekroczyło ostatnio tak wielu dezerterów, że władze austriackie znajdują się w niezmiernie przykrem położeniu, nie chcąc narażać się zaprzyjaźnionym władzom włoskim a z drugiej strony aresztować swych rodaków, szukających w Austrii azylu.

Poseł Polakiewicz złożył mandat poselski do dyspozycji prezesa klubu B. B. pułk. Sławka. — Prośba o 4-tygodniowy urlop

Warszawa, 27 lutego.

(B). Głośna sprawa usunięcia wice-marszałka sejmu dr. Polakiewicza z B. B. W. R. w dalszym ciągu nie przestaje zaprzęcać uwagi warszawskich kół politycznych. Na temat konsekwencji postanowienia prezydium B. B. W. R. pojawiają się coraz nowe pogłoski. Jedne z nich twierdzą, że koło żołnierzy b. czwartego pułku legionów, którego wiceprezesem jest dr. Polakiewicz — na odbytem przed dwoma dniami zebraniu

uznało, że wydalenie jego z BBWR, jest sprawą wyłącznie polityczną i w niczem nie zmienia pełnego zaufania stowarzyszenia do niego.

Trudno sprawdzić czy uchwała żołnierzy b. czwartego pułku legionów rzeczywiście broni w ten sposób, gdyż dotąd nie jest ona opublikowana. Jednocześnie dowiadujemy się, że zgodnie z naszą zapowiedzią i wbrew zapewnieniom pewnych innych dzienników, dr.

Polakiewicz jednak złożył swój mandat poselski do dyspozycji prezesa Sławka, zawiadamiając go o tem specjalnym pismem osobistym. Tekst tego pisma i decyzja prezesa Sławka nie jest dotąd ogłoszona. Wiadomo jedynie, że dr. Polakiewicz zgłosił w biurze Sejmu prośbę o czterotygodniowy urlop ze stanowiska posła na sejm i wice-marszałka sejmu. Zgodnie z regulaminem obrad sejmu, urlop ten może być udzielony dopiero na najbliższym posiedzeniu,

Lord Eden pojedzie do Warszawy oraz do Pragi? — Simon odwiedzi Berlin i Moskwę

Berlin, 27 lutego.

(Pat) — Ze strony dobrze poinformowanej oświadcza, że przyjeździe Simona do Berlina spodziewać się należy 6 marca. Pobyt jego potrwa 3 dni, t. j. do 9 marca. Towarzyszyć będzie Simonowi prawdopodobnie stały podsekretarz stanu w Foreign Office sir Robert Vansittart.

Sir Robert Vansittart jest szwagrem ambasadora brytyjskiego w Berlinie, sir Erica Phippsa.

Londyn, 27 lutego.

Według „Daily Herald”, obecnie moż

na już uważać wyjazd Simona do Berlina w przyszłym tygodniu za ostatecznie postanowiony. Aczkolwiek w zasadzie zdecydowano również, że pojedzie on do Moskwy, to jednak data tej podróży nie została jeszcze ustalona. Prawdopodobnie okaże się bardziej wygodnym dla ministra powrócić z Berlina do Londynu, dla omówienia przed wyjazdem do Moskwy, ze swymi kolegami wytworzonej sytuacji.

Jest również mowa — pisze dalej dziennik — o odbyciu rozmów z Rządem Polskim w Warszawie i ministrami Małej

Ententy w Pradze. Ale odbycie wszystkich tych rozmów w ramach jednej podróży jest trudne, ponieważ minister spraw zagranicznych musiałby być nieobecny w Londynie o wiele dłużej, aniżeli to jest w obecnej sytuacji pożądane. Wobec tego istnieje możliwość, że Simon i Eden, podzielią pracę między sobą. — Obecnie rozważana jest możliwość wyjazdu obu ministrów w przyszłym tygodniu do Berlina. „W drugiej rundzie” Simon pojechałby do Moskwy, a Eden do Warszawy i Pragi.

Spodziewają się, że Titulescu i Jewtitz przyjechałby również do Pragi, aby razem z dr. Beneszem omówić wszystkie te sprawy, które interesują Małą Ententę.

Aresztowanie komunistów w Warszawie

Policja na konferencji członków warszawskiego komitetu komunistycznej partii Polski. — Aresztowanie 9 osób

Warszawa, 27 lutego.

Dnia 26 b. m. funkcjonariusze urzędu śledczego nakryli konferencję członków komitetu warszawskiego Komunistycznej Partii Polski w lokalu przy ul. Muranowskiej 31, m. 10. Na konferencji zastano 9 osób, które aresztowano. Poza tem podczas rewizji znaleziono na stole najrozmaitsze zapiski partyjne, rekopisy, maszynopisy, adresy z nazwiskami, wyliczenia partyjne itp. Wejście policji wywołało konsternację wśród członków zebrania, którzy starali się ukryć kompromitujące materiały i częściowo

rzucili je pod stół.

Na konferencji policja zatrzymała następujących osobników: Bolesława Krasonia, Władysława Karenkowskiego, Romana Pazińskiego, Abrahama Lewińskiego, Izraela Jegera, Ajzyka Wassermana, R. Pacanowską, Aleksandra Wajnberga.

Wymienieni są znanymi działaczami Komunistycznej Partii Polski, notowanymi w kartotekach urzędu śledczego i byli już niejednokrotnie karani za działalność wywrotową.

Względy w więzieniu mają aferzyści zamieszani w sprawę Stawiskiego

Paryż, 27 lutego.

(Pat). Na komisji dla wyjaśnienia afery Stawiskiego dep. Herriot zgłosił protest przeciwko przywilejom, z jakich korzystają w więzieniu bezpośrednio zamieszani w sprawę Garat, Dubarry, adw. Guiboud - Ribaud i Darius. Według relacji, korzystali oni z możliwości leczenia się na miejscu. Opuścili więzienie pod słabą eskortą, widywali się z rodzinami bez specjalnego zezwolenia

ŻYCIE NIEMCA--PRZED WOJNĄ I DZISIAJ

Berlińczyk wierzył w potęgę kajzera, przestrzegał przepisów i odkładał marki — „na czarną godzinę”. — Klęska wojenna, rewolucja i inflacja zburzyły jego „światopogląd”

Obywatel „Trzeciej Rzeszy” żyje--jak mysz pod miotłą

Berlin, w lutym.

Ktokolwiek znał Berlin przed wojną i ogląda go ze wszystkich stron dzisiaj, ten musi przyznać, że Berlin jest teraz tylko cieniem dawnego Berlina. Nie mam bynajmniej na myśli Berlina martwego, lecz jego mieszkańców.

Życie przedwojennego berlińczyka toczyło się równo i spokojnie, odmierzone odpowiednimi przepisami policyjnymi, które mu mówiły, co wolno, a czego nie wolno. Rano biegł do pracy w biurze, czy warsztacie, wracał na obfity obiad z sakramentalną bombką piwa, biegł spowrotem do pracy, a wieczorem odpoczywał partycypacyjnie przy piwku i gazecie z fajeczką, lub cygarem w ustach. Otrzymywał tygodniowy, czy miesięczny zarobek przeciętny berlińczyk rozdzielał na trzy części: jedną oddawał żonie na opędzenie potrzeb domowych, drugą niósł do kasy oszczędności, a trzecią, najmniejszą, pozostawiał sobie, jako „Taschengeld” (kieszonkowe). Z tej ostatniej części opędzał zarówno swoje potrzeby piwowarskie, czy palacza, jakoteż nie dzielną wycieczkę do Tiergartenu, lub nad jeziora podberlińskie.

Wojna wprowadziła pierwszy wyłom w tym zegarkowym trybie życia. Z początku odczuwał tylko troskę o los swego syna na wojnie, potem państwo zaczęło brać jego oszczędności na potrzeby wojenne, wreszcie przyszły kartki na artykuły codziennej potrzeby. Przeciętny berlińczyk musiał przyciągnąć pasa, ale nie stracił jeszcze równowagi, że armia niemiecka zwyciężała, bo wmawiano w niego, że jego wielka i potężna ojczyzna powiększy się po wojnie o tyle a tyle kilometrów kwadratowych, że takie to a takie ludy będą się przyczyniać do dalszego rozkwitu jego kraju.

Ale gdy przyszły pierwsze klęski, gdy bieda zaczęła dokuczać coraz bardziej, zrodził się, niewiadomo skąd, ostry krytycyzm i odżył usypiony na chwilę partykularyzm. Badeniski pułk piechoty rozbity został przez Francuzów i wojska alijankie wdarły się głęboko w pozycje niemieckie? Berlińczyk mruczał: „No, ci badenicy, wiadomo”. Linja Hindenburga została przełamana? „Któryż tam generał dowodził, że nie umiał się oprzeć tym czerwonym spodniom?”

Wreszcie przyszła klęska ostateczna przyszła rewolucja, potem okupacja Ruhr, potem inflacja. W umyśle berlińczyka powstała również rewolucja. Jego oszczędności przepadły. Banknoty które długo gromadził, które przedstawiały dla niego przez całe dotychczasowe życie trwałą wartość, okazały się świstkiem, który bez niczyjej szkody można było wyrzucić przez okno. Ale nie czynił tego. Jego dyscyplinowana przez tyle lat umysłowość burzyła się przeciw podobnemu świętokradztwu. Ale już jego syn robił notatki na stumiljonowych banknotach. Jego syn wychowywał się już w innej atmosferze. Był przykładem przewartościowania społeczeństwa.

Na ruinach solidnego społeczeństwa przedwojennego wyrastało społeczeństwo nowe, karjerowiczów, spekulantów spryciarzy życiowych, hazardystów. Nowi ludzie opanowali i Niemcy i Berlin. Nie wystarczało im ciche i spokojne życie rodzinne przy piwku i fajeczce. W dzień młody pracował gorączkowo, politykował, wieczorem szedł do „music-

hallu”, córka wszczyniała dysputy o wolnej miłości, jedynie dlatego, że chciała mieć też jedwabne pończaszki, jak jej koleżanka Berta, czy Truda.

Stary berlińczyk stał się powoli mi-zantropem, wszystko krytykował, ze wszystkiego był niezadowolony, na wszystko patrzył nieufnie. Młodzi bujali. Jeździli nad morze, niewiadomo za co, kupowali futra i motocykle na kredyt, wracali do domu nad ranem.

Wreszcie jednak inflacja się skończyła, zarobki skurczyły się nagle. Stary berlińczyk wrócił stosunkowo szybko do równowagi; młody łamał się długo, dopó-

ki albo nie wszedł w ślady ojca, albo nie został bez pracy. Innego wyjścia nie było. Potem zaciągnął się do hitlerowskich S.A. i tu pokozano mu nowe wartości, które musiał uznać, bo to był nieodzowny warunek życia.

Dzisiaj średni berlińczyk ma namiastkę tego, co miał dawniej. Czasem wyjdzie wieczorem w niedzielę na świąską nogę z kwaszoną kapustą i zapije to dobrem piwem, ale życie jego nie jest należycie zorganizowane. Zarabia ledwie tyle, ile mu na życie wystarczy. Przepisów rozlicznych tyle, że nigdy nie wie, za co może się dostać do więzienia. Boi się włas-

nego cienia i trzyma język za zębami. Jego partykularyzm zniszczono, jego chęć do krytykowania nie ma ujścia. Kobiety zaniedbane, gdyż nie mają się za co ubierać, a jeśli mają, to brak im odpowiednich modeli. Obstrzeżenia dewizowe uderzyły w dużej mierze i w modę. A kto ma temperament i niewiele grosza, idzie do „Zigener-Keller” na Kurfürstendamm, pije cienie nad wyraz wino, ślini się i śpiewa nowe pieśni wprowadzone przez nowy reżim i zapomnia, że niegdyś, niegdyś bywało inaczej.

A. Th.

Dzieciom w Rosji jest smutno

Opowiadają im ciągle o „szturmowcach”, „kołchozach” i fabrykach, a one pragną bajki, fantazji i przygód. Młodość ma swoje prawa, których łamać nie wolno

O Rosji Sowieckiej mieliśmy już bardzo wiele publikacji, ze wszystkich niemal dziedzin życia. Lecz oto obecnie ukazała się nowa książka, która musi wzbudzić specjalne zainteresowanie, ponieważ porusza temat i dziedzinę zupełnie u nas nieznaną. Książka ta, pióra słynnego pisarza sowieckiego, S. Marszaka, nosi tytuł „Listy dzieci w Z.S.R.R.”. Jest ona bardzo ciekawym dokumentem, zapoznaje nas bowiem ze światem dzieci w Rosji sowieckiej, odpowiada na pytania, jak żyje i myśli najmłodsze pokolenie w kraju rewolucyjnej społecznej. Jak wychowują się te dzieci, o czym marzą, jakie mają pragnienia?

Autor przytacza cały szereg listów młodych chłopców i dziewcząt, skierowanych do pisarzy rosyjskich. W listach tych dzieci skarżą się, że jest im smutno. Nie mają dla siebie odpowiedniej lektury.

— „Ciągłe tylko pisze się o szturmowcach, maszynach, kołchozach...” — skarży się 11-letni chłopiec.

Maksym Gorkij otrzymuje niemal codziennie setki listów od dzieci.

— „Prosimy więcej śmiesznych rzeczy i powieści. Gdy jest mi smutno, biorę książkę Czechowa, śladam w kąciku, czytamy i śmieję się. Jest mi wesoło i dobrze. Ja chcę wiedzieć, co się dzieje w moim kraju, ale chcę się też czasem pośmiać” — pisze jakiś chłopiec.

— „Dlaczego niema takich książek, któreby tłumaczyły, co je na obiad krowodyl, dlaczego struś ma pióra w ogonie, dlaczego żyrafa ma plamy na skórze? Dlaczego niema książek o Australii o wyspach Oceanu Atlantyckiego, o podróżach na księżyc?”

Wszystkie listy zawierają skargi. Ze

skarg tych przebiega wyraźnie zmartwienie młodych obywateli Z.S.R.R., którym odbiera się wszelką radość życia. Te dzieci są zbyt poważne. Nie znają one okresu zabaw, który jest konieczny dla wszystkich dzieci we wszystkich krajach. Na życie spoglądają oczyma dorosłych ludzi. I skarżą się na to.

Szczególnie proszą oni o opowiadania o przygodach. Kierownicy sowieckich szkół są temu przeciwni. To tylko pobudza niezdrową fantazję — tłumaczą. A tymczasem każdy wiek ma swoje prawa. I to jest dowodem, że w bibliotekach dzieci, mimo wszystko, poszukują utworów Fenimora Coopera, Juliusza Verne, Jacka Londona, nawet Pinkertona.

Bardzo interesuje dzieci literatura kryminalna. Nauczycielowie tłumaczą im, że to jest dla nich szkodliwe. Starają się, by dziatwa nie interesowała się temi sprawami. A tymczasem dzieci czytają te książki i zachwycają się nimi. Uczeń trzeciej klasy gimnazjum pisze:

— „Tu jest dużo fantazji i nieprawdy, ale bardzo ciekawe...”

Martwi sowieckich pedagogów również powodzenie starej powieściopisarki rosyjskiej, Lidji Czarskiej. W szkołach moskiewskich przeprowadzono propagandę przeciwko książkom tej pisarki, które pobudzają tylko zbytnią ciekawość. Ale gdy zorganizowano ankietę, na temat: kto jest twoim ulubionym autorem? — 30 proc. dzieci opowiedziało się za Czarską.

— Podobają mi się jej książki, ponieważ pisze ona o dzieciach — tłumaczy swe zainteresowanie jeden z uczniów.

To wszystko jest bardzo charakterystyczne. Dzieci wychowują się w atmosferze poważnej, trzeźwej, mówią im o sprawach politycznych, a one wolą przygody, czytają Czarską, chcą czytać o nieznanych krajach, ludziach.

Marszak pisze: „Dzieci domagają się by im opowiedziano o losach bohaterów, jakich on miał przyjaciół, jak ułożyło się jego życie; czy najeżone było niebezpieczeństwami, czy dokonał on sławnych czynów? A dają im, miast losów bohatera, trzy narady zawodowe, promiun o szturmową pracę i opis nowej fabryki”.

Niema w Rosji książek romantycznych, przygód, egzotyki, niema nawet historycznej belestryki. Dzieci z zainteresowaniem dopytują się o budowniczych piramid egipskich, o marynarzach fenicjańskich, o średniowiecznych uczonych. Dopytują się i nie otrzymują odpowiedzi.

Miast tego opowiada się im: — „Szturmowiec Zaruba nie śpi już śłomą dobe, ciągle pracuje nad naprawą swej maszyny”.

I Marszak twierdzi, że źle się wychowuje dzieci w Z.S.R.R. Dlatego dzieci są niezadowolone, smutne, rozczarowane. Nie znają tych radości, jakie poznają dzieci w innych krajach. A to jest źle. Gdyż dzieciństwo i młodość mają swoje prawa. I zaniedbanie tych praw może się zemścić bardzo poważnie.

— Więcej radości, więcej śmiechu, więcej fantazji — woła Marszak — gdyż doprowadzimy do tego, że młodzi Rosjanie będą dostawali dawkę nerwowych, gdy usłyszą słowa „maszyna”, „szturmowiec”, „kołchoz”.

K. L.

DZIECKO MYC-TYŁKO /SPECJALNEM MYDŁEM BEBE SZOFMANA

Skradziono Człowieka! Gdzie? Jak? A jednak?

„LUNA” Dziś **BELLA DONNA** w rolgi. Conrad Veidt

GRETA GARBO „Malowana Zaslona”

„GRAND KINO” Dziś **Józefina Baker** „Zuzu” w filmie p.t.

OSTATNIE DNI!

Musisz jeszcze zobaczyć fenomenalne

TRIO OHAYO

oraz atr. program

w Rest. Dancingu „TABARIN”

NARUTOWICZA 20.

Codziennie 5-8 Fiv'e z pełn. progr. art.

kons. 1 zł.

Obstrukcja, złe funkcje trawienia, przemijają przy użyciu naturalnej wody gorzkiej „Frank-Józefa”. Pytajcie się lekarzy.

Luty 28
Czwartek

Dziś Romana W. P.
Jutro Albina B. W.

Wschód słońca	6.25
Zachód słońca	17.11
Wschód księżyca	4.09
Zachód księżyca	11.16
Długość dnia	10.51
Przybyła dnia	3.00

Imieniny Marszałka Piłsudskiego obchodzone będą nader uroczysto

W przyszłym tygodniu odbędzie się pierwsze posiedzenie komitetu obchodu imienin Marszałka Piłsudskiego. Na posiedzeniu tem ustalony będzie program uroczystości.

M. in. dowiadujemy się, iż Imieniny Wodza Narodu będą obchodzone uroczysto w szkołach. Wszystkie szkoły łódzkie wysłały do Belwederu zbiorowy adres kondolencyjny. — Adres składać się będzie z kart poszczególnych szkół, opatrzone artystycznymi ilustracjami oraz podpisami nauczycieli i przedstawicieli organizacji uczniowskich. (i)

Wzrost bezrobocia 2.135 osób w ciągu tygodnia

Według ostatnich danych biur pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia, liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie całego kraju w dniu 23 bm. wynosiła ogółem 517.476 osób, wykazując wzrost bezrobocia w ciągu tygodnia 2.135 osób.

Liczba bezrobotnych w Warszawie (wraz z okresem) wynosiła 57.188, o t. j. o 34 osoby mniej niż w tygodniu poprzednim. Liczba bezrobotnych w Łodzi (wraz z okresem) wzrosła w ciągu tygodnia o 279 osób i wynosiła 59.163 osoby.

Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 127.998 osób, nie wykazując zmiany w porównaniu z tygodniem poprzednim.

BAL Zw. Majstrów Przem. Włók. w Manteufiu 9 marca

Tymczasowy prezydent Pabjanic

Został nim p. Bolesław Futyma. P. Minister Spraw Wewnętrznych zamianował na stanowisko tymcz. prezydenta Pabjanic dotychczasowego wiceprezydenta Bolesława Futymy.

Zgodnie z ust. samorz. kadencja tymczasowych prezydentów trwa 1 rok, w ciągu którego rady miejskie winny wybrać na stanowiska prezydalne kandydatów, odpowiadających warunkom ustawowym, którzyby uzyskali zatwierdzenie Min. Spraw Wewn., w przeciwnym razie musi nastąpić rozwiązanie rad miejskich i zarządzenie nowych wyborów.

Dla uczczenia p. wojewody

Onegdaj zgłosiła się do Pana Wojewody Łódzkiego delegacja korporacji przemysłu kominarskiego na woj. łódzkie w osobach pp.: Burczyńskiego i Sniękiewicza i wręczyła ku uczczeniu imienia p. Wojewody kwotę 140 zł. na cel dobroczynny.

P. Wojewoda przekazał tę kwotę Komitetowi Pomocy Obyw. m. Łodzi z przeznaczeniem na dożywianie najbardziej potrzebujących.

Recepty aptek

Nocy dzisiejszej dyżuruja apteki: S. Jankiewicz (Stary Rynek 9), B. Głuchowski (Narutowicza 6), E. Hamburga (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 305), A. Piotrowskiego (Pomorska 91), L. Steckla (Limanowskiego 37).

Gdzie jest p. Willi Ginsberg,

jeden z dyrektorów cukrowni Babino-Tomachowskiej, który wyszedł w piątek z biura i dotychczas nie przyszedł do domu

Nagroda dla osób, które wskażą miejsce jego pobytu

Z Warszawy donoszą nam:

Wiadomość o tajemniczym zniknięciu p. Willega Ginsberga, jednego z dyrektorów cukrowni Babino-Tomachowskiej wywołała wielkie wrażenie wśród sfer przemysłowych stolicy.

Jak wiadomo, p. Ginsberg wyszedł w ubiegły piątek z biura cukrowni (Jasna 8) i od tej pory wszelki ślad po nim zaginął.

W ostatnich kilku miesiącach przed zniknięciem, dyr. Ginsberg zmienił się nie do poznania. Zaczął stronić od ludzi, unikać towarzystwa i zdradzać silne objawy neurastenji.

Na kilka dni przed krytycznym dniem,

w rozmowie z jednym ze swoich znajomych, który miał mu sprowadzić z zagranicy jakieś lekarstwo, oświadczył, że „lekarstwo nie będzie mu więcej potrzebne”.

Pierwotna wersja o zaniku pamięci, jako komplikacji po ostrej grypie, utrzymuje się w dalszym ciągu, co było najprawdopodobniej przyczyną tajemniczego zniknięcia dyr. Willega Ginsberga.

Wyeliminować należy również wszelkie przypuszczenia, aby sprawy pieniężne mogły mieć jakikolwiek wpływ na tajemnicze zniknięcie dyrektora. Był on człowiekiem bardzo zamożnym, pobie-

Teatr dla robotników

Ciekawa inicjatywa p. wojewody Hauke-Nowaka

Przed kilku miesiącami z inicjatywy p. wojewody łódzkiego Hauke-Nowaka, Teatr Miejski w Łodzi zorganizował specjalne przedstawienia dla bezrobotnych. Bilety na te przedstawienia rozdawane były darmo — opłatę, w wysokości 50 groszy za każdego widza, pokrywał Fundusz Pracy.

Przedstawienia te zyskały od razu wielki aplauz wśród bezrobotnych m. Łodzi. Ludzie ci wypełniali każdorazowo po brzegi salę teatru. Ze skupieniem i uwagą przysłuchiwano się i przypatrywano temu, co się dzieje na scenie.

Obecnie — jak się dowiadujemy — p.

wojewoda Hauke-Nowak wystąpił z nową inicjatywą — aby teatr miejski urządzał takie przedstawienia nie tylko dla bezrobotnych, ale również dla robotników fabrycznych.

W związku z tem dyrekcja teatru zamierza za pośrednictwem związków zawodowych i delegatów fabrycznych dotrzeć do mas robotniczych. Bilety wstępu kosztować będą grosze, tak aby ten wydatek nie stanowił przeszkody.

Konferencje ze związkami zawodowymi w tej sprawie odbędą się w dniach najbliższych. (i).

HULSTIKAMP

KONIAKI
WÓDKI
LIKIERY

Łódzka straż jest najtańsza

a mimo to narodowcy odebrali jej możność istnienia i działania. — Straż zawodowa będzie o wiele-wiele droższa

Opinia publiczna w obronie straży

Obrona miasta Łodzi przed pożarami i innymi klęskami spoczywa dotychczas na barkach pogotowia zawodowego, liczącego około 130 ludzi, pełniących służbę strażacką na zmianę. Ochoć oddziały, jak wykazuje statystyka, nie są używane w dostatecznej mierze do akcji przy pożarach. Niezależność ich wykorzystania jest spowodowana zarówno brakiem odpowiedniej sygnalizacji, jakoteż taboru i uzbrojenia. Posiadane przez straż samochody, pompy i uzbrojenie są typu przestarzałego.

Fatalny stan budynków zarówno mieszkalnych jak i przemysłowych, brak wody dla celów gaszenia, wiadomy stan bruków, oraz wymienione powyżej okoliczności stwarzają niezmierne trudne warunki walki z pożarami. Nic więc dziwnego, że w wypadku większych pożarów Straż Łódzka, nawet przy najlepszej organizacji, nie jest w stanie skutecznie ich opanowywać. Brak jest wszystkiego: węży, prądownic, lamp, masek, aparatów tlenowych, pomp, samochodów, które, jak wynika z ciągłych sprawozdań straży są niebezpiecznym ciężarem poważnym na jej budżecie, gdyż będąc w stanie lichego psują się przy łada okazji, wymagając ciągłych napraw.

Całe szczęście, że niema jeszcze większych pożarów — jednego po drugim, gdyż wtedy tabor byłby unieruchomiony na długi czas, a zatem straż byłaby niezdolna do działania.

Stan powyższy jest spowodowany

ciągłym borykaniem się straży z finansami. Dzięki niespożytej energii jej kierowników, instytucja ta prawie cudem utrzymuje się na powierzchni. Te instytucje, w których interesie leży najbardziej dobry poziom straży wykazują wprost zdumiewającą obojętność. I tak w roku 1933 na ogólną sumę wpływów zł. 906.902.58 Magistrat m. Łodzi daje 165.820 zł., zaś wszystkie Towarzystwa Ubezpieczeń od ognia zł. 138.681.85 — w tem Powszechny Zakład Ubezp. Wzajemnych około połowy.

W roku 1934: Magistrat zł. 200.000, Tow. Ubezp. od ognia zł. 135.000.

Na rok zaś 1935 wpływy z tych instytucji zapowiadają się następująco: Magistrat zł. 180.000.

P. Z. U. W. — niewiadomo, wobec nieutworzenia dotychczas głównej kasy prewencyjnej w Warszawie, do której P. Z. U. W. musi wpłacać pewną część składek, zgodnie z ustawą przeciwpożarową, obowiązującą od zeszłego roku.

Tow. Ub. od ognia — wpływów nie przewidują dla tych samych powodów, jakkolwiek ustawa wyraźnie mówi o zwrocie kosztów ratowania.

Dla porównania należy wymienić, iż inne straże Rzeczypospolitej Polskiej pracujące w o wiele korzystniejszych warunkach kosztują tylko same magistraty:

Gdynia 123.000 — bez straży portowej.

Wilno — 291.000 zł.

Przebieg
w naszym klimacie często się zdarza; ale równie często pomaga **ASPIRINA** mała tabletką, a skuteczną. Do nabycia we wszystkich aptekach.

rał dużą pensję, pozatem posiadał bogatych krewnych. O wyjeździe p. Ginsberga zagranicę mowy być nie może, gdyż wśród jego rzeczy

znaleziono paszport zagraniczny.

Bezpośrednio po zniknięciu dyr. Ginsberga, skomunikowano się natychmiast z matką i ojczymem zaginionego, którzy przebywają stale w Paryżu. Okazało się że i

tam go również niema.

Zaginiony zapadł na ostrą grypę na początku lutego i leżał w łóżku przez 10 dni, poczem wstał i zaczął uczęszczać do biura, lecz w dalszym ciągu gorączkował. Chociaż zwracano mu kilkakrotnie uwagę, że postępuje nierozwaznie, poczuł obowiązek i zamiłowanie do pracy, nie pozwoliło mu pozostawać dłużej w domu.

Dotychczas

żadnych wieści o zaginionym niema.

Zaniepokojona zniknięciem dyr. Ginsberga, rodzina wyznaczyła nagrodę pieniężną dla osoby, która przyczyni się do odnalezienia zaginionego. O nagrodzie pieniężnej zawiadomiono policję.

Lwów — 291.000 zł.,
Poznań — 389.000 zł.,
Kraków — 550.000 zł.,
Warszawa — 2.089.000 zł.

Jak z powyższego widać nasza straż kosztuje zarówno Magistrat jak i Ubezpieczenia najtaniej.

Ta jedyna chyba okoliczność daje asumpt powyższym instytucjom do stałego zmniejszania subsydjów.

Są jednak pewne granice, których bez uszczerbku dla dobra straży i zainteresowanych instytucji przekroczyć się nie da, jeśli się nie chce ponieść strat.

Mam wrażenie, że tę granicę przekroczył zarówno Magistrat jakoteż i Towarzystwa. W tych warunkach jasnym się wydaje, że Łódzka Straż jako ochotnicza utrzymać się nie da, ewentualnie w bardzo zmniejszonym stanie ludzi i taboru (zlikwidowanie kilku oddziałów). Jeden i drugi wypadek grozi koniecznością powołania przez miasto straży zawodowej, do czego miasto jest zobowiązane, zgodnie z ustawą przeciwpożarową.

Wysokie koszty utrzymania straży zawodowej nie wyjdą chyba na dobre ani magistratowi, ani mieszkańcom, ani nawet samemu Towarzystwom.

Czas jeszcze nad tem zastanowić się poważniej!

Obywatel.

Kamienie żłciowe tworzą się stopniowo wskutek złego funkcjonowania wątroby. Zapo- biegajcie ich powstawaniu, stosując zioła Cholekina H. Niemcewskiego.

Wszystkim tym, którzy okazali nam tyle życzliwości z powodu zgonu Matki naszej

B. P.

REBEKI EITINGONOWEJ

składamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie

RODZINA

Obligacje Poż. Narodowej przyjmowane będą przez ubezpieczalnie społeczne

Jak się dowiadujemy, już w najbliższych dniach ogłoszone będzie zarządzenie w sprawie przyjmowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczalnię Krajową w Poznaniu i wszystkie ubezpieczalnie społeczne obligacji 6 proc. Pożyczki Narodowej.

Obligacje te będą przyjmowane przez instytucje ubezpieczeń społecznych na spłatę zaległych składek, opłat, kar i odsetek zwłoki, których termin uiszczenia upłynął przed dniem 1 stycznia 1934 r. i to zarówno od pierwotnych jak i osób, które nabyły pożyczkę w drodze przelewu dokonanego z zachowaniem obowiązujących formalności.

Kurs nabycia obligacji na te spłaty, wynosić ma 96 za 100 zł.

Włamanie do składu fabrycznego wyrobów jedwabnych

Nocy ubiegłej dokonali nieznani dotąd sprawcy zuchwałego włamania do budynku fabrycznego przy ul. 6-go Sierpnia 15, w którym mieści się tkalnia jedwabi firmy Jerzy Zydeband i S-ka.

Tkalnia i kantor zajmują budynek, sąsiadujący z posesją niezabudowaną. Złodzieje przez pusty sąsiedni plac dostali się, najpewniej przy pomocy drabinki sznurowej na oszklony dach tkalni, wycieli dżamentem grubą szybę w dachu i przez ten otwór przedostali się do wnętrza, opuszczając się po linie, lub drabinie sznurowej.

Po wyłamaniu drzwi, prowadzących z sali fabrycznej do kantoru, w którym mieści się również skład wyrobów gotowych i surowców — złodzieje skolei wyłamali zamek w jednej z szaf i w ten sposób dostali się wreszcie do towaru.

Łupem złoczyńców, którzy opuścili fabrykę tą samą drogą, jaką przyszl — padło 30 sztuk materiału jedwabnego oraz 4 paczki przędzy jedwabnej, łącznej wartości 4 tysięcy złotych. Kradzież jak ustalili przybyli na miejsce przedstawiciele władz, była dziełem złodziei fachowych. Firma nie była ubezpieczona.

Dodatkowa komisja poborowa

Dziś, w czwartek, dnia 28-go b. m. w lokalu biura wojskowo-policyjnego zarządu m. Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 urzędować będzie od godziny 8-ej rano do godziny 3-ej po południu, dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź-Miasto II, na którą winni się stawić poborowi rocznika 1913, którzy z jakichkolwiek względów nie stawili się na ubiegłe komsje, — oraz poborowi roczników starszych, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatu policyjnego.

UWODZICIELKA

z Joan Crawford i Clark Gable

Wkrótce

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem nasza najukochańsza matka, siostra, bratowa, ciotka i kuzynka

B. P.

EUGENJA SOLOW

urodz. SOŁOWIEJCZYK

wdowa po lekarzu

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi dziś w czwartek dnia 28 lutego b. r. o godzinie 3-ej po południu, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim żalu

RODZINA

W dniu wczorajszym rozstała się z tym światem

B. P.

Eugenja Solow

W Zmarłej traciemy oddaną współpracowniczkę i niezapomnianą koleżankę
Zarząd, koleżanki i koledzy firmy „PAW” w Łodzi.

Podanie i pożyczkę budowlaną należy złożyć do dnia 30-go kwietnia

Jak się dowiadujemy, w związku z przyznaniem Łodzi przez Bank Gospodarstwa Krajowego kredytów budowlanych na rok 1935, komitet rozbudowy miasta rozpoczął już przyjmowanie podań na pożyczki budowlane. W tej chwili komitet rozbudowy miasta w Łodzi dysponuje następującymi sumami: złotych 700.000 na budownictwo blokowe, zł. 700.000 na budownictwo drobne i zł. 65.000 na remonty domów.

Pierwszeństwo w uzyskiwaniu pożyczek mieć będą budujący, którzy w stosunku do całkowitych kosztów budowy, będą potrzebowali najmniejszego kredytu. Pożyczki udzielane będą zarówno na budownictwo murowane, jak i drewniane. — Wszyscy reflektujący na pożyczki, powinni składać podania najpóźniej do dnia 30 kwietnia r. b. do biura komitetu rozbudowy miasta (plac Wolności nr. 14). Do podania należy załączyć dowód uregulowania tytułu własności (wyciąg hipoteczny), dwie kopie zatwierdzonego planu i szczegółowy kosztorys.

Po dniu 30 kwietnia zbierze się Komitet Rozbudowy Miasta, który zajmie się rozdziałem pożyczek. (i)

Kolportaż fałszywych pieniędzy Górka i Wiśniewska zostały wczoraj aresztowane

Przed kilku dniami donosiliśmy o aresztowaniu rodziny Jasnakowskich, właścicieli domu przy ul. Tokarzewskiego 35, którego wszyscy lokatorzy z samymi gospodarzami na czele, zajmowali się fabrykacją fałszywych monet, kolportażem fałszywych monet i banknotów oraz kradzieżami.

Po aresztowaniu poza Jasnakowskimi jeszcze trzech osób spośród ich lokatorów, władze wdrożyły dalsze kroki, celem ostatecznego zlikwidowania całej bandy, niewątpliwie szeroko rozgałęzionej i jeszcze nadal działającej w mieście.

Na podstawie informacji, jakie wpłynęły do władz jeszcze przed tygodniem, roztoczony został baczny, lecz dyskretny nadzór nad Kazimierą Górką, zam. przy ul. Brzezińskiej 26 i Franciszką Wiśniewską, zam. przy ul. Pałacowej

nr. 12. Obie te kobiety, i przyjaciel Górki — Siuda, należeli do bandy Jasnakowskiego, a bliższa i dalsza rodzina całej trójki zajmuje się zawodem kolportowaniem i fałszowaniem pieniędzy i za te przestępstwa kilka osób noszących jedno z tych nazwisk, już odpowiednio przed sądem i obecnie odsiaduje karę więzienia.

Obserwacje, roztoczone na Bałuckim Rynku, dały wczoraj wynik dodatni: przy zatrzymanej Górce znaleźli w ładowcy kilkanaście sztuk fałszywych monet, które miały być puszczane w obieg. Górka została osadzona w więzieniu. Przy Wiśniewskiej nic nie znaleziono i na tej podstawie Wiśniewska została zwolniona z aresztu.

Likwidacja wielkiej bandy fałszerzy i złodziei, stojącej pod rozkazami Jasnakowskich postępuje szybko naprzód.

Z załobnej karty

B. p. Rebeka Eitingonowa

W dniu onegdajszym odbył się pogrzeb b.p. Rebeki Eitingonowej.

B.P. Rebeka Eitingonowa była wdową po znanym kupcu futrzanej brzozy. Powróciła ona do Polski wraz ze swoimi synami, znanymi przemysłowcami w 1918, przyjmując osobisty udział przy organizowaniu potężnej dziś spółki akcyjnej.

W zaciszu domowym, otoczona miłą cią rodziny i szacunkiem wszystkich, którym dane było z nią się zetknąć, potrafiła zmarła ześrodkować wokół siebie grono ludzi dobrej woli — chętnych pomocy najbardziej i najbardziej potrzebnej przez los upośledzoną. Pod tym względem świeciła b.p. Rebeka Eitingonowa najpiękniejszym wzorem: dziś dopiero po jej zgonie dowiedzieli się niektórzy z jej otoczenia, ile dobrego czyniła i dla rodziny, była jedyną niemal żywicielką.

Toteż śmierć tej zacnej kobiety dobiegła i skromnej — wywołała nie tylko ból jej licznej rodziny — lecz i szczerą żal wszystkich ludzi wrażliwych na cudzą niedolę i głęboki smutek tych, którzy z jej wielkiej uczynności korzystali.

Tanie zapalki

Wczoraj przybył do Łodzi pierwszy transport tanich zapalek po 5 groszy za pudełko. Pudełka te są oczywiście nieco mniejsze i zawierają po 24 zapalki.

Tanie zapalki cieszą się tak wielkim powodzeniem, że w ciągu kilku godzin, niemal cały transport został zakupiony. W najbliższych dniach nadejdą nowe, dużej transporty tanich zapalek.

19

salw śmiechu rozlega się codziennie

na filmie

Antek Policmajster z A. DYMSZĄ

Komunikat.

Zarząd Stowarzyszenia „RODZINA WOJSKOWA” uprzejmie zaprasza na „DANCING”, który odbędzie się w przyszły czwartek dn. 28 b. m. w lokalu klubowym Esplanada.

Początek o godz. 18-ej.

Wstęp łącznie z podwieczorkiem

Amerykański pojedynek

Daisy i John siedzieli na kanapie w ciemnym saloniku. Czułe obejmowali się i szeptałi na ucho jakieś miłosne głupstwa. I nagle... Daisy otworzyła. Na progu stał Ted, przysiadłszy zarówno saloniku, jak i miłej żony. Otworzył drzwi tak szybko, że zakomunikował im nie słysząc. Szybkim ruchem zapalił światło i stanął jak wryty.

Daisy i John oniemieli. Daisy pierwsza opamiętała się. Rzuciła się ku swemu mężowi.

— Ted, ja kocham tylko ciebie!

Ted odwrócił się grzecznie, lecz stanowczo. — Odsuń się od drzwi na kluczu. Wolnym krokiem idź do sypialni.

— Nie próbuj się tłumaczyć, John — powiedział cicho. Sytuacja w jakiej was zastałem jest wyraźna. Zalatwimy tę sprawę, jak przystało na gentlemanów.

Daisy z szary woreczek i dwie kule kroklała do sypialni i czarna. Włożyła kule do woreczka i wróciła do Johna.

— Wybieraj, kto wyciągnie czarną, zastrzeli cię.

Daisy krzyknęła i zemdlała, jak przystało na wychowaną kobietę. John był zupełnie spokojny. Już sięgnął ręką do worka, gdy zatrzymał się.

— Mem do ciebie prośbę, Ted. Może być, że padnie na mnie. Nie chciałbym, aby z powodu mojego przedsiębiorstwa poniosło jakieś straty i chciałbym cię prosić, abyś w wypadku powiedział ode mnie kilka słów prokurentowi.

— Dobrze — odparł Ted. Był jednak gentle-

— Powiesz mi więc, by sprzedać po możliwie najlepszym kursie wszystkie akcje „Cunard Electric”.

— Co mówisz? — zapytał Ted nagle zainteresowany. — Potrzebujesz „Standard Electric”?

— Tak. Dlaczego pytasz?

— Ponieważ mam te akcje i sprzedałbym je ci. Może kupisz?

— Chętnie. Dam ci po 270.

— Wykluczone. Straciłbym na tem. Sam po 272. Po 280 możesz je otrzymać.

— Najwyższa cena, jaką mogę dać, to 272. A więcej?

— Rzucił w kącie worek z kulami i zaczął odnawiać po pokoju, wołając ze sobą: — Ale przecież ja muszę zarobić parę punktów. Peto je trzymałem. Ostatnia cena 276. — Całowicku, daję 273 i to jest moje ostatnie słowo. Każdy punkt wyżej — to byłoby niebezpieczeństwo.

Ted zamyślił się. Po chwili klepnął Johna po ramieniu i rzekł: — Słuchaj Johny, tę rzecz trzeba omówić z moją żoną. Może wpadnie do mnie wieczorem.

— Chętnie.

— A więc, dowiedzenia.

— W tym momencie Daisy oprzytomniała. — Ted, czy ty, spoglądając trwożliwie dokonywałeś nad nią z czułością?

— Daję wieczorem przyjdzie do nas John na kanapę. Zrób kanapki z kaworem i proszę, bądź miła dla niego...

Tlum. Les.

Przebudowa statku „Kościszko”

Linie żeglugowe Gdynia — Ameryka — obecnie gruntowną przebudowę jednego ze swych statków linjowych „Kościszko”. Dotychczasowe wszystkie statki najnowszych konstrukcyj, został zamieniony na dwie kabiny i trzecią. Wszystkie wyposażone i przerobione, przyczem dodano sofę. Ponadto doprowadzono do większości kabin bieżącą wodę i zamontowano system wentylacyjny. Znacznie powiększona została ilość przysnic, łazienek i ubikacji. Powiększone sale towarzyskie i kłopoty w nowoczesne umeblowanie. W jadalni zamiast długich stołów wprowadzono system stołków przy małych stołkach 4-osobowych. Dzięki tym przeróbkom na przestrzeni i swobodzie dla pasażerów, podnosząc

Atak na pensje urzędników

Narodowcy postanowili obniżyć płace pracowników miejskich. — Skreślenie remuneracji i dodatku komunalnego

Prezent narodowców dla wyborców z przedmieść

Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej nastąpił skolej generalny atak Stronnictwa Narodowego na pensje pracowników miejskich. Przypomnieć należy, że na początku rozpatrywania budżetu, radni narodowcy oświadczyli, że nie chcą zgłaszać narazie żadnych wniosków, gdyż uważają drugie czytanie tylko za informacyjne. Później jednak namyśliłi się, ale pierwsze pozycje budżetowe, dotyczące poborów pracowników, zostały jednak pominięte. Wobec powyższego, na wczorajszym posiedzeniu komisji radni narodowcy zakomunikowali, że mają jeszcze

dodatkowe wnioski.

Uważają oni mianowicie, że pracownicy miejscy zbyt dużo zarabiają i należy im pensje obniżyć.

W odpowiedzi zabrał głos komisarz rządowy, inż. Wojewódzki, który dowodził, że w ostatnich latach pensje pracowników miejskich uległy wielokrotnie redukcjom i obecnie są one tak niskie, że dalsze ich obniżenie uniemożliwi pracownikom miejskim poprostu związanie końca z końcem. Z tych względów redukcja poborów pracowników jest wysoce niewskazana. Spowoduje ona rozgoryczenie wśród urzędników, obniży wydajność pracy i da wręcz fatalne rezultaty.

Ale radni narodowcy nie pozwolili się przekonać i zgłosili wniosek o skreślenie remuneracji dla pracowników miejskich w ogólnej sumie zł. 200.000 oraz obniżenie dodatku komunalnego dla pracowników z 10 procent na 5 procent.

Komisarz rządowy inż. Wojewódzki

ponownie zabiera głos i oświadcza, że uchwalenie tych wniosków pozbawi zarząd miejski najzdolniejszych pracowników. W ostatnim roku bowiem zarząd miejski zaangażował kilku pracowników, pierwszorzędnych fachowców, jak naprz. — inż. Sztolcmana, który wprowadził zupełnie nową metodę brukowania ulic łódzkich, docenta Minicha, który objął kierownictwo muzeum miejskiego i t. d. Fachowcy ci zgodzili się na objęcie stanowisk w zarządzie miejskim tylko dlatego, że otrzymali odpowiednie wynagrodzenie. Pensje zasadnicze są bardzo niskie, ratuje je więc remuneracja i dodatek komunalny. Gdy to zostanie skreślone, miasto straci dobrych fachowców, nie mówiąc już o tem, że niemal wszyscy pracownicy miejscy znajdują się w tragicznej sytuacji finansowej.

Mimo to, radni narodowcy skreślili remunerację całkowicie i obniżyli dodatek komunalny do pensji z 10 na 5 procent.

Następnie radni narodowcy zgłosili wniosek o

skreślenie wszystkich emerytur dla b. członków magistratu.

Komisarz Wojewódzki oznajmił, że jest to bezprawne, gdyż emerytury te przyznawała komisja emerytalna. Zresztą, sprawa ta jest na porządku dziennym w komisji do spraw ogólnych i tam już komisarz przygotował odpowiednie materiały. Radzi więc poczekać, do czasu powzięcia uchwały przez komisję do spraw ogólnych.

Sprawa ta została narazie odłożona. Na tem zakończone zostało drugie

czytanie wydatków zwyczajnych i przy stąpiono do czytania dochodów miasta.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa ustanowienia

nowego podatku na utrzymanie dróg i ulic, położonych w obrębie miasta.

Podatek ten prelimitowany został w wysokości zł. 180.000. Ale radni zgłosili sprzeciw i przypomnieli, że wyłoniła już została specjalna komisja, która ma zbadać sprawę tego podatku w porozumieniu z naczelnikiem oddziału podatkowego p. Illiniczem. Wobec powyższego, sprawę tę odłożono.

Gdy zaszła mowa o komunalnym podatku do państwowego podatku od nieruchomości, radni narodowcy przypomnieli sobie, iż mają w swych szeregach właścicieli domów i złożyli oświadczenie, że podatek komunalny od nieruchomości jest zbyt wysoki. W pierwszym rzędzie zgłaszają więc wniosek, by właścicielom domów na przedmieściach którzy płacili 30 proc. podatku państwowego obniżyć podatek miejski do 15 procent, a tym właścicielom, którzy płacili 50 proc. — obniżyć do 25 procent.

Komisarz Wojewódzki zwraca uwagę, że ten wniosek jest nieco spóźniony gdyż miasto już rozsyła nakazy płatnicze. W dyskusji zabiera również głos r. Zajde, wskazując na ciężką sytuację właścicieli domów w Łodzi. W rezultacie radni uchwalają zredukowanie podatku dla właścicieli nieruchomości w powyższych granicach.

Na tem posiedzenie zakończono. Dalszy ciąg obrad dziś wieczorem. (S)

Walka ze szkołą polską w Gdańsku

Zaciekli orędownicy germanizacji nie cofają się przed najbardziej niecnymi środkami

Gdańsk, 27 lutego.

Nauczyciele szkół senackich na terenie W. M. Gdańska rozwijają ostatnio wzmoczoną akcję germanizacji dzieci polskich, uczęszczających do tych szkół.

Szczególą aktywność w tym kierunku okazują nauczyciele - renegat Bunk ze szkoły Pestalozzkiego oraz nauczyciele ze szkoły Steinfliess w Sopotach. Starają się oni ośmieszać polskie nazwiska uczniów, wystawiając ich na posmiewisko kolegów, i ogłaszając przytem, że podczas akcji wyborczej wszyscy mogą bezpłatnie dokonać zmiany nazwiska.

Jednocześnie — pomimo interwencji władz polskich — na terenie Wolnego Miasta wre nadal zacięta walka ze szkołą polską.

W walce tej bojownicy germanizacji

polskiej mniejszości nie przebiegają w środkach, posługując się szantażem groźbą i przekupstwem. Przed kilku dniami do prywatnego mieszkania członka Zw. Polaków p. O. Kłaszewskiego, zamieszkałego w Langnau, przybyło dwóch osobników w ubraniach cywilnych. Zapytali panią Kłaszewską o nieobecność w tym czasie męża oraz czy prawdą jest, że dzieci ich zostały zgłoszone do szkoły polskiej. Otrzymaawszy odpowiedź twierdzącą, osobnicy ci polecili p. Kłaszewskiemu przybyć wieczorem do kierownika miejscowej szkoły powszechnej p. Gedieke i odgrażali się, że zostanie wyeksmiutowana z mieszkania, które jest własnością jednego z urzędników gdańskich.

Podczas rozmowy, która odbyła się tego samego wieczoru, kierownik szko-

ły niemieckiej Gedieke oświadczył panu Kłaszewskiemu, że ubolewa nad jego decyzją posyłania dzieci do polskiej szkoły oraz dał mu do zrozumienia, że skutkiem tej decyzji będą dla niego i jego rodziny pożalowania godne.

Walerję Dargacz, matkę siedmiorga dzieci, której mąż odsiaduje obecnie w więzieniu cztero - miesięczną karę za rzekomą obrazę Hitlera, zaważwał do siebie kierownik szkoły w Kładowie i obiecał jej postarać się o natychmiastowe zwolnienie męża z więzienia oraz przyrzekł znaleźć mu pracę — wzamian za wycofanie czworga dzieci Dargaczowej ze szkoły polskiej i zapisanie ich do szkoły niemieckiej. Dzielną kobietą oparła się jednak tym namowom, pomimo że znajduje się w krytycznym położeniu i utrzymuje się ze wsparcia

Fakt nakłaniania jej do wycofania swych dzieci z szkoły polskiej miał z powyższych względów charakter wyrażonej presji wobec kobiety skazanej na brak środków do życia w razie cofnięcia jej zapomogi.

Prezes klubu Ch. D., prof. Ponikowski występuje z Chrześcijańskiej Demokracji

Warszawa, 26 lutego.

(B) Do kancelarii sejmu wpłynęło dziś pismo prezesa klubu Chrześcijańskiej Demokracji, b. premiera prof. inż. Ponikowskiego, który zastrzega się, aby przy wypłacaniu mu diety w dniu 1 marca r. b. nie potrącano mu jak zwykle, składki na rzecz klubu Ch. D.

Zgodnie z utartym na terenie sejmu od wielu lat zwyczajem, tego rodzaju zastrzeżenie poprzedza zwykle wystąpienie danego posła z klubu, do którego dotychczas należał i na rzecz którego opłacał składki.

Sędziowie występują w cyrku?!

Nawet w Ameryce wywołało to wielkie oburzenie

Z Waszyngtonu donoszą, iż słynny senator Borah wszczął akcję za rewizją procesu Hauptmanna, skazanego na śmierć na krześle elektrycznym za porwanie i zamordowanie dziecka Lindbergha. Akcja ta zyskuje z każdym dniem coraz więcej zwolenników.

Powodzeniu tej akcji sprzyja również kompromitacja sądu przysięgłych, który wyniósł werdykt na Hauptmanna.

tem samem ogólny komfort statku.

Bezpośrednio po przebudowie „Kościszko” odbędzie podróż do Ameryki (6 marca), a w kwietniu uda się na wycieczkę włoską. Następnie, po szeregu wycieczek letnich, w początkach sierpnia przeniesiony zostanie na Linję Palestyńska.

Członkowie sądu bowiem przyjęli propozycję właściciela pewnego cyrku i zgodzili się występować, biorąc po 30 dolarów za wieczór. To jedyne w swoim rodzaju przedstawienie odbywa się w ten sposób: kurtyna się podnosi i przysięgli wychodzą na scenę. Manager wygłasza odpowiednie przemówienie, przysięgli kłaniają się i kurtyna spada.

Przysięgli nie dopatrują się w tem niczego poniżającego. Mówią oni, że zachowują się z dostojnością. Nic nie mówią, nie opowiadają, tylko kłaniają się publiczności.

Na motłoch działa to nadzwyczajnie. Cyrk jest co wieczór przepelniony. Ale widowisko to wywołało niesmak w wyższych kołach Ameryki i akcja na rzecz rewizji procesu cieszy się coraz większem powodzeniem.

Pogrzeb młodożeńców, którzy zostali zatruci w 2 dni po ślubie

Wczoraj z prosekutorium przy ul. Łąkowej, odbył się pogrzeb nieszczęśliwej pary małżonków, zatrutych gazem w tragicznych okolicznościach, o których donosiliśmy wczoraj, w dwa dni po ślubie, gazem w mieszkaniu przy sklepie w małym domku przy ul. Piotrkowskiej 153.

Oboje pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu żydowskim. — Wypadek ten jest szeroko komentowany w mieście.

Skargi robotników będą sprawdzone przez inspektorat

Zatarg w Schloesserowskiej Manufakturze w Ozorkowie, jeszcze nie został ostatecznie zlikwidowany. Obwodowy inspektor pracy, inż. Kakowski, który udał się do Ozorkowa odbył konferencję z robotnikami, którzy poinformowali go, że stawki, które im fabryka wypłaca, odbiegają znacznie od tych stawek, które przewidziane były w umowie.

Wobec powyższego, inż. Kakowski rozpoczął dokładne badanie wypłat tygodniowych robotników. Okazało się jednak, że opinie o tem można sobie wyrobić dopiero po czterech tygodniach, gdyż zarobki w poszczególnych tygodniach ulegają wahaniom. Wobec powyższego, ostateczna konferencja w sprawie likwidacji zatargu odbędzie się dopiero za 2 tygodnie.

Ukradł z głodu Oskarżony prosi o karę więzienia

Przed sądem grodzkim odpowiadał wczoraj niezwykle przestępca: 17 stycznia ze sklepu Anieli Frontczak przy ul. Szopena, skradł torebkę, zawierającą kilo cukru. Zatrzymano go, spisano protokół i zwolniono do sprawy.

Wczoraj, ten osobliwy złodziej — Jan Szczepaniak — tłumaczył się przed sądem, że był owego dnia bardzo głodny i że głodny jest stale. Żywi się jakimś zbierkami, albo tem, co uzebrze. Przechodząc koło sklepu, poczuł zapach wędliny i, nie wiedząc co czyni — schwył cił torebkę z cukrem.

Oskarżony, jeszcze nigdy nie karany prosił o wyrok, skazujący na karę więzienia, by choć przez pewien czas miał zapewniony dach nad głową i jadło.

Nędzarz został skazany na 7 dni aresztu. (g)

Pulowery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN

przeprowadziła się na ul. Andrzeja № 27, front

Tel. 143-21

TEATR „ROZMAITOŚCI”.

Tel. 112-25.

Gościnne występy

Aleksandra Granacha

Dziś, w czwartek po cenach ulgowych cały parter 1 ZŁOTY.

„SUMIENIE ŚWIATA”

Jutro w plątek „SHYLOK” z Aleks. Granachem ceny biletów 1 ZŁOTY.

Wiedeń w Łodzi

Światowej sławy wiedeńskie gwiazdy filmowe Liana Haid, Hortensja Raky, Feliks Bressart, Oskar Karlweis i Hans Unterkircher w Melodijnej Operetce Wiedeńskiej p. t.

„Księżniczka na drabinie”

Maksa Reinhardta

w SALI FIIARMONJI

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW SYNDYKATU DZIENNIKARZY ŁÓDZKICH.

W niedzielę, dnia 3 marca r. b., w lokalu SDE odbędzie się o godzinie 12-iej w pierwszym i 12.15 w drugim terminie Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich.

Jak kwalifikować nauczycieli

Nowa instrukcja ministerstwa w. r. i oświecenia publicznego

(B) — Minister oświaty Jędrzejewicz ogłosił instrukcję, ustalającą podstawy formułowania opinii i ustalania oceny kwalifikacyjnej nauczycieli.

Przy wydawaniu opinii, przełożony kierować się powinien wartością zawodową, inteligencją, kulturą umysłową, stosunkiem nauczyciela do miejscowej ludności, jego udziału w pracy oświatowej i społecznej, a także stosunkami osobistymi i rodzinnymi nauczyciela.

W wyrażaniu opinii, poleca min. Jędrzejewicz zachowanie obiektywizmu i poczucia odpowiedzialności, każda bowiem opinia jest nie tylko oceną wartości nauczyciela, lecz również sprawdzianem wartości kwalifikującego i przełożonego.

Przypuszczeniami nie wolno się kierować — powiada min. Jędrzejewicz w swym okólniku. Nauczycielowi przysłu-

guje prawo odwołania się od niedostatecznej oceny kwalifikacyjnej. Władze przełożone obowiązane są w tym wypadku delegować specjalnego funkcjonariusza, celem wizytowania pracy danego nauczyciela.

Wydanie instrukcji kwalifikacyjnej przez min. Jędrzejewicza ma duże znaczenie dla nauczycielstwa. Wobec zmiany praktyki służbowej, już od dwóch lat nie była przeprowadzana kwalifikacja nauczycieli z braku odpowiedniej instrukcji. Organizacje nauczycielskie zabiegały już od dawna o wydanie takiej instrukcji i przedłożyły ministrowi oświaty szereg postulatów. Jak nas informują, dezeryaty nauczycielstwa zostały w ostatniej instrukcji kwalifikacyjnej uwzględnione w dużym zakresie.

WIEŚCI SPORTOWE

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 4 Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 24 lutego 1935 r.

1. Wzywa się kluby do nadesłania w terminie do dnia 10 marca 1935 składów Zarządu i ewent. kierownictw autonomicznych sekcji piłki nożnej oraz adresów dla korespondencji. W wykazach członków zarządów należy wskazać osoby upoważnione do podpisywania korespondencji w imieniu klubu.

2. Zezwala się ZKS. Makkabi (Łódź) w drodze wyjątku na rozegranie zawodów towarzyskich w dniu 2 marca 1935 r.

3. Komunikuje się wszystkim klubom, iż w myśl Postanowień PZPN, wszelkie zawody towarzyskie muszą być zgłaszane pisemnie do Wydziału Gier i Dyscypliny i do ŁOKS. Zgłoszenia do W. G. i D. winny wpłynąć najpóźniej do środy do godz. 19, a do ŁOKS. najpóźniej do czwartku — godz. 18.30.

4. Komunikuje się klubom, iż na każde zawody należy zaopatrzyć się w bilety u skarbnika ŁZOPN. Sprzedaż biletów niezwiązanych będzie karana grzywną.

5. Podaje się do wiadomości, iż PZPN. odznaczył następujących działaczy i zawodników:

Galecki Antoni (ŁKS) — odznaką srebrną III klasy na koszt PZPN, Drallinga Leona (Lechia Tom.) — odzn. okrągłą I klasy (brąz), Kuczer Feliksa (Lechia Tom.) — odznaką okrągłą II klasy (brąz), Jaskowskiego Mieczysława (Lechia Tom.) — odznaką owalną brąz, Polcocha Oskara (Moszczenicki KS.) — odznaką owalną brązową, Rymkowskiego Kazimierza (Lechia Tom.) — odznaką owalną brąz, Wajnreba Rudolfa (Hakoah — Tom.) — odznaką owalną brązową.

Pierwszy krok

bokserki rozpoczyna się w dniu dzisiejszym

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się o godz. 20-iej w sali Geyera przy ulicy Piotrkowskiej 295 — „Pierwszy wiosenny krok bokserki”, organizowany przez ŁOZB. Walki poprzedzi badanie lekarskie i ważenie zawodników oraz rozlosowanie par.

Nasz reporter zanotował..

W domu przy ul. Żeromskiego 5 Józefa Polarczyka, lokatorka, poślizgnęła się na schodach i spadła z całej kondygnacji, odnosząc złamania nogi i ogólne potłuczenia. Lekarz pogotowia opatrzył poszkodowaną i pozostawił ją pod opieką domowników.

W domu przy ul. Zachodniej 41 zmarł nagle, grzejąc się przy piecyku, 80-letni Edward Porański. Zwłoki zmarłego orzwieżione zostały do prosekutorium.

Nocy wczorajszej przed domem przy ulicy Rzgowskiej 104, w toku bójki doznał kilku ran nożem Jan Lewandowski (Piaskowa 7). Napastnicy zbiegli. Rannym zajął się lekarz pogotowia, który umieścił go w szpitalu w stanie ciężkim.

Przy ul. Piekarskiej 54 usiłował pozbawić się życia przez zatrucie kwasem solnym Stanisław Jabłoński. Stan desperata, umieszczonego w szpitalu w Radogoszczu, jest ciężki.

Pod koła wozu konnego dostała się przy zbiegu ulic Sieradzkiej i Pabjanickiej 39-letnia Estera Toniasz, zamieszkała przy ul. Nowo-Zarzewskiej 9. Poszkodowaną opatrzył lekarz pogotowia.

Piłkarze wrocławscy chcą przyjechać do Łodzi

Dowiadujemy się, że piłkarska reprezentacja Wrocławia zamierza przyjechać do Łodzi na mecz z reprezentacją naszego miasta na 21 kwietnia (I-szy dzień Wielkanocy), zaś poprzedniego dnia t. j. 20 kwietnia piłkarze wrocławscy rozegrać mają mecz w Poznaniu.

Zaprawę gimnastyczną dla kolarzy organizuje Zarząd Ł.O.Z.K.

Zarząd Łódzkiego Okręgowego Zw. Kolarskiego zwrócił się do Okręgowego Urzędu WF z prośbą o udzielenie lokalu dla ćwiczeń oraz o wyznaczenie instruktora w celu przeprowadzenia zaprawy dla kolarzy łódzkich w związku ze zbliżającym się sezonem kolarskim.

Inicjatywa zarządu ŁOZK jest bardzo słuszną, gdyż po paromiesięcznej bezczynności, gimnastyka rozrusza zeszływnie mięśnie, dzięki czemu kolarze łódzcy będą mogli szybciej dojść do formy.

Piłkarze berlińscy grać będą w Krakowie

Termin rewanżowego meczu piłkarskiego Kraków — Berlin ustalony został na 30 maja. Mecz ten odbędzie się w Krakowie. Pierwszy mecz, rozegrany w grudniu ub. roku w Berlinie zakończył się zaszczytnym zwycięstwem drużyny krakowskiej w stosunku 1:0.

TEATR MUZYKA / ZŁOTA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w czwartek oraz jutro i pojutrze w dalszym ciągu bawić będzie publiczność media Stefana Kiedrzyńskiego „Ten i tamten”. W niedzielę o godz. 4-iej popoł. raz jeszcze jeden po cenach znizowanych największa rewija bieżącego sezonu „Kwiecista droga”.

BAJKA „CESARZ I SŁOWIK” W TEATRZE MIEJSKIM.

W niedzielę o godz. 12-iej w południe będzie dla naszych miłośników przepiękna bajka „Cesarz i słowik” w inscenizacji X. i J. Racjach K. Mackiewicz.

Piękne dekoracje wprawiają wszystkie niebywały zachwyt. Ceny znizowane od 40 p. 2.70. Każda starsza osoba może wprowadzić 1 dziecko.

TEATR POPULARNY

(Ogrodowa 18).

Dziś, w czwartek, dnia 28 bm. po raz drugi operetka w 3 aktach Stanfokordy p. t. — „Kobieta może”.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś, w czwartek, znakomita sztuka p. t. „Sumienie świata” z Aleksandrem Granachem. Ceny biletów 1 złoty.

RADIODROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

CZWARTEK, 28 lutego 1935 r.
6.45—6.48. Pieśń „Kiedy ranne wstają”.
6.48—6.52. Muzyka — płyty. 6.52—7.07. Dziennik poranny. 7.07—7.15. Muzyka — płyty. 7.15—7.25. Chwilka pań domu. 7.25—7.35. Zapowiedź programu. 7.35—7.40. Reklamowy. 7.40—7.50. Przerwa. 7.50—8.00. Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 8.00—11.57. Wiadomości meteorologiczne. 12.03—12.05. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 12.05—12.10. Program dla dzieci: a) „Urlo w owieczka” — opowiadanie p. B. Horcajda. b) „Pieśni ludowe” — w wykonaniu szkoły powszechnej Nr. 189. 12.30—13.00. Poranek szkolny. Wykonawcy: orkiestra harmonij Warszawska pod dyr. Stanisława Wrota i Aniela Szleminśka (sopran). 13.05. Dziennik południowy. 13.05—13.10. Ku pracy. 13.10—13.45. D. c. poranek szkolny. 13.45—15.30. Przerwa. 15.30—15.35. Wiadom. o ekspozycji polskiej. 15.35—15.45. Przegląd giełdowy. 15.45—16.00. Drobne utwory Edwarda Elgara. 16.00—16.45. Muzyka lekka. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Wrota i Stefana Witas (śpiew). 16.45—17.00. Lekcja języka francuskiego — Lucien Roquigny. 17.00—17.50. Teatr Wyobraźni nadaje słuch. s. p. t. „Z przeszłości” p. g. Wielkopolan. 17.50—18.05. Łódzka skrzynka pocztowa — w red. Jan Piotrowski. 18.05—18.10. Muzyka (płyty). 18.10—18.15. Repertuar teatrów. 18.15—18.45. Florent Schmitt: Tragedia — op. 50 (płyty z objaśnieniami). 18.45—19.00. „Co czytać?” — szkic liter. — wygł. Tadeusz Makowiecki. 19.00—19.20. Duety w wykonaniu Skwarzewskiej (sopran) i Ady Kani. 19.20—19.30. Pogadanka aktualna. 19.30—19.35. „400 tysięczny abonent przed kłosem Polskiego Radja”. 19.35—19.45. Melodie z filmu „Król Jarek”. 19.45—19.50. Odczytanie programu na dzień następny. 19.50—20.00. Wiadomości sportowe. 20.00—20.45. Koncert wieczorny. Wykonawcy: orkiestra symf. P. R. pod dyr. Józefa Mińskiego i H. Hoels (flet — fr. z Katowic). 20.45—20.55. Dziennik wieczorny. 20.55—21.00. „Jak pracujemy w Polsce”. 21.00—21.45. Koncert z cyklu „Sonata Beethovena” — w wyk. J. Mormora. 21.45—22.00. „Kultura Wielkopolska” — czyt z cyklu „Wielkopolska współczesna” — wygł. dr. Zenon Kosidowski (transmisja z Krakowa). 22.00—22.15. Koncert reklamowy. 22.15—22.45. Muzyka taneczna — płyty. 22.45—23.00. Muzyka (płyty). 23.00—23.05. Wiadomości meteorologiczne i komunikacji lotniczej. 23.05—23.30. D. c. muzyki tanecznej.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.00. MOSKWA (Kom.). „Djamilah” — Bizeta. 20.00. WIEDEN. „Zew Ojczyzny”. 20.00. HAMBURG. Wieczór taneczny. 20.10. KOPENHAGA. Koncert symfoniczny. 20.10. WROCLAW. Koncert radiowy. 20.10. MONACHJUM. Wesoly wieczór. 20.10. BERLIN. Wieczór taneczny. 20.10. KOENIGSWUST. Audycja wokalna.

Szopka Cyganerii

Dziś premiera pod tyt.

„Końby się uśmieł”

Teksty: Stefana Gelskiego, Hen-hena i Nektara. Kukielki Zygmunta Żyłko. Początek codziennie o godz. 9.30 wieczorem w sobotę i niedzielę o 8-iej i 10-iej wieczorem w „Esplanadzie”. PIOTRKOWSKA 100.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

Łódzkiego okręgu włókienniczego.

Zmiana statutu Banku Polskiego

Najważniejszym wydarzeniem w przebiegu wczorajszego zgromadzenia akcjonariuszów Banku Polskiego — jest uchwalona nowelizacja art. 55 statutu tej instytucji.

Punkt „e” tego artykułu znówelizowano mianowicie w tym duchu, że do zakresu działania Banku Polskiego należy m. in. kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, notowanych na giełdach krajowych z tem, że ogólna suma zużyta na zakup tych papierów nie może przekraczać 150 milionów złotych.

Papiery procentowe figurują w aktywach naszego banku emisyjnego kwotą bezmała stu milionów złotych (prócz bonów skarbowych, które traktowane są oddzielnie jako mi generis dyskonto).

Papiery te objęte są dwiema pozycjami bilansu. Około 10 milionów stanowią t. zw. papiery „własne”. Około 90 milionów stanowią t. zw. „papiery funduszu zapasowego”.

Papiery „własne” — a właściwie ich zakup jest statutowo biorąc traktowany jako operacja kredytowa Banku, ograniczona dotychczas do wysokości 10 procent kapitałów własnych. Natomiast papiery funduszu zapasowego są lokatą tej części kapitałów banków (t. j. kapitału zapasowego); w myśl statutu przepisana jest ta forma lokaty przynajmniej w 50 procentach.

Ponieważ kapitał zapasowy Banku wynosi 114 milionów — zakup papierów z tego tytułu nie jest już — jak widzimy — na większą skalę możliwy. Wobec tego skup papierów na większą skalę przez Bank Polski obecnie jest już więc tylko możliwy przez zezwolenie mu na to w ramach ogólnych operacji kredytowych. Zezwolenie na zakup do wysokości 150 milionów — przy obecnym stanie tej pozycji — oznacza aprobatę dodatkowego nabycia walorów za 140 milionów.

Ta zmiana statutu stwarza możliwości sfinansowania pewnych potrzeb państwa. Zarazem także — potrzeb inwestycyjnych obrotu gospodarczego. W szczególności stworzona zostaje w Banku Polskim — zgodnie z wypowiedzianym tutaj przypuszczeniem — baza dla sfinansowania konwersji zadłużenia rolników. Jak wiadomo konwersja dokonana ma być poczem przez emisję obligacji. Z braku danych — trudno nam w tej chwili, rzecz prosta, przewidzieć, w jakiej części w każdym z tych kierunków będzie nowe zezwolenie ustawowe wyzyskane.

Pan prezes dr. Wróblewski, omawiając kwestię nowej pożyczki wewnętrznej — określił ją jako „znak czynnego stosunku Państwa wobec nagłych potrzeb gospodarczych kraju, w okresie uprzękania gruzów po katastrofie kryzysowej”. Wydaje się, że i zmiana artykułu 55-go jest w zamierzaniu autorów mutatis mutandis również znakiem tej samej kategorii. Jeden i drugi znak jest elementem polityki gospodarczej w okresie „stabilizacji wyzyskiwania”, o której mówił dr. Wróblewski.

Dr. A. Z.

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY YORK. Loco 12.50, luty 12.50, marzec — nie notow., kwiecień 12.26—12.27, maj 12.33, czerwiec 12.41—12.42, lipiec 12.44, sierpień 12.48—12.49, wrzesień 12.46, październik 12.44, listopad 12.41, grudzień 12.45, styczeń — 12.49.

NOWY ORLEAN. Loco 12.61, marzec 12.32, maj 12.41, lipiec 12.47, październik 12.42, grudzień 12.49.

LIVERPOOL. Loco 7.09, luty 6.83, marzec 6.85, kwiecień 6.84, maj 6.83, czerwiec 6.81, lipiec 6.79, sierpień 6.74, wrzesień 6.71, październik — 6.68, listopad 6.67, grudzień 6.66, styczeń 6.65, luty 6.65, marzec 6.65.

UPPER. Loco 7.65, marzec 7.52, maj 7.55, lipiec 7.43, październik 7.45, listopad 7.45, styczeń 7.47, luty 7.47.

BREMA. Loco 14.63, marzec 13.74, maj — 14.07, lipiec 14.31, październik 14.47.

ALEKSANDRIA (Sakkelariadis). Marzec — 15.66, maj 15.76, lipiec 15.85, listopad 15.94.

NOMINACJA RADCÓW IZBY ŁÓDZKIEJ

Kiedy odbędzie się pierwsze plenarne zebranie Izby? — Decyzja w rękach min. przemysłu i handlu. — Zebranie konstytucyjne oczekiwane w połowie marca

Ostatni numer „Monitora Polskiego” przyniósł oczekiwaną od dwu miesięcy listę radców, wchodzących do Izby Przemysłowo-Handlowej z nominacji.

Do Izby łódzkiej p. minister przemysłu i handlu mianował na lat 5 następujących przedstawicieli miejscowych sfer gospodarczych: z zaliczeniem do sekcji przemysłowej pp.: PAWŁA SEIPELTA, dyrektora f. „Karol Elser”,

inż. WŁADYSŁAWA SRZEDNICKIEGO, dyrektora Zw. Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem i ALEKSANDRA ZNAMIĘCKIEGO, dyrektora Zjednoczonych Zakładów K. Scheiblera i L. Grohmana. Z sekcji handlowej mianowani zostali pp.: EMILJAN BOBKOWICZ, członek zarządu f. „B. Triebe i S-ka”, MIECZYSLAW HERTZ wiceprezes Stow. Kupców m. Łodzi oraz ANTONI REMISZEWSKI, dyrektor

łódzkiego oddziału Powszechnego Związku Ubezpieczeń Wzajemnych. W dniu dzisiejszym główna komisja wyborcza wezwie nominatów do składania oświadczeń, czy przyjmują mianowanie.

Z chwilą zamianowania radców stała się kwestja zwołania plenarnego zebrania łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Jak wiadomo, pierwsze zebranie — w myśl statutu — poświęcone jest sprawie kooptacji radców, których mandaty znajdują się w rozporządzeniu Izby, poczem odbędzie się może zebranie konstytucyjne, celem wyboru prezydium Izby. Termin zebrania kooptacyjnego w zasadzie nie oznacza główny komisarz wyborczy, zaś zebranie konstytucyjne — m. in. przemysłu i handlu, nie jest wprawdzie wykluczone, iż ustalenie daty obu zebrania Izby łódzkiej pozostawione jest nie decyzji p. ministra. W sprawie zwołania Izby, ma w ciągu dnia dzisiejszego porozumieć się z ministerstwem.

Wrazie ustalenia przez p. ministra obu zebrania, możliwe jest, iż zwołanie one zostaną na jeden dzień. Trudno jednak określić tę datę, w każdym razie w myśl ustawy, zebranie konstytucyjne winno odbyć się najpóźniej w trzy tygodnie po uprawomocnieniu się wyroku, a więc w naszym wypadku — w marcu. Według przewidywań odbędzie się też ono około 15 marca.

Dotychczas mianowani zostali radcy do Izby łódzkiej, sosnowieckiej, krakowskiej, lwowskiej, poznańskiej, gdyńskiej, oczekiwane zaś są doposażenie do Izby warszawskiej, wrocławskiej i katowickiej, nie jest więc wykluczone, iż zebranie konstytucyjne wyznaczone zostaną we wszystkich Izbach jednocześnie po załatwieniu sprawy nominacji do wymienionych trzech Izb.

Jedynie dobry przebieg sezonu uratuje przemysł konfekcyjny od ruiny. — Wyjątkowo ciężka sytuacja finansowa konfektionerów łódzkich

Sytuacja w łódzkim przemyśle konfekcyjnym kształtuje się ostatnio bardzo niepomyślnie, przede wszystkim ze względu na trudności finansowe konfektionerów i brak kapitału obrotowego. Większość przemysłu konfekcyjnego już oddawna pracuje kapitałami obcymi, co grozi zawsze poważnym niebezpieczeństwem w razie jakiegokolwiek trudności na rynku. Obecnie sytuacja tak się kształtuje, iż liczyć się należy z dalszym osłabieniem podstaw finansowych przemysłu konfekcyjnego, co mogłoby pociągnąć za sobą szereg nowych upadłości.

Na złą sytuację rynku konfekcyjnego składa się kilka przyczyn. Jedną z nich są dość duże zapasy towarów, pozostałych z ubiegłych sezonów. Do

tego dołączył się strajk chałupników i czeladników towarów damskich, który unieruchomił ten dział produkcji konfekcyjnej. Strajk chałupników odbił się niekorzystnie również na rynku towarów półwielnianych i tańszych wielnianych, bowiem producenci konfekcji wstrzymują się obecnie z zakupami tych towarów.

Poprawić sytuację w branży konfekcyjnej mógłby jedynie dobry przebieg sezonu i wzrost obrotów. To też producenci konfekcji już w ub. tygodniu wysłali na prowincję swych agentów i komiwojażerów — celem jak najszybszego nawiązania kontaktu z nowymi firmami — odbiorcami i przyspieszenia kampanji sprzedażnej.

Ożywienie na rynkach bawełnianych

Łódzcy dostawcy surowca zaniechali restrykcji kredytowych

W ostatnich dniach nastąpiło dość duże ożywienie na rynkach bawełnianych, znajdujące wyraz o poważnym wzroście zapotrzebowania na surowiec. Ożywienie powyższe przypisywane jest — poza względami sezonowymi — rozstrzygnięciu sprawy klauzuli złota, w okresie bowiem oczekiwania wyroku obrotu wykazywały stałą tendencję kurczenia się. Obecnie oczekiwane jest dalsze ożywienie na rynku bawełnianym, zwłaszcza amerykańskim, i dalszy wzrost obrotów.

Na łódzkim rynku surowcowym, który cechuje od dłuższego czasu cisza, nie

wiele ostatnio się zmieniło. Obroty nadal są małe, bowiem wiele firm wstrzymuje się od zakupów w oczekiwaniu wprowadzenia w życie decyzji min. przemysłu i handlu, dotyczącej przydziału bawełny w stosunku do ilości wrzecion.

Pewnym plusem jest jedynie zliberalizowanie warunków pokrycia, które prześladowane zostały przez dostawców za ostrzeżenie. Spadek jednak obrotów skłonił ich zaniechania restrykcji kredytowych, co prawdopodobnie nie pozostanie bez wpływu na rozmiary obrotów.

Pół miliona świadectw przemysłowych

W stosunku do r. ub. liczba patentów wzrosła o zgórą 27 tys.

Ogólna liczba świadectw przemysłowych na rok podatkowy 1935, wykupionych w okresie od listopada ub. r. do stycznia b. r. włącznie wyniosła 497.856, z czego na przedsiębiorstwa przemysłowe przypada 153.059, a na handlowe 324.294. W samym miesiącu styczniu

b. r. wykupiono 73.923 świadectw przemysłowych i 137.233 handlowych.

W okresie od listopada 1933 r. do stycznia 1934 r. włącznie wykupiono ogółem 470.609 świadectw, z czego 141.469 przypadało na świadectwa przemysłowe, a 309.586 na handlowe.

Dalszy spadek cen rolniczych

Wskaźnik cen przemysłowych nie wykazuje większych zmian

Ogólny wskaźnik cen hurtowych w styczniu b. r. wyniósł 52.9, podczas gdy w grudniu ub. r. wynosił 53.5, a w styczniu 1934 r. — 57.8. (Podstawa rok 1928—100).

Poniżej podajemy wskaźniki cen hurtowych w styczniu b. r. według poszczególnych grup specjalnych (w nawiasach: pierwsza cyfra — wskaźnik z grudnia ub. r., druga — wskaźnik ze stycznia 1934 r.).

Żywność i używki — 48.4 (49.4 — 53.5); nabywane przez spożywców 56.1 (56.9 — 61.1).

Artykuły rolne krajowe — 42.8 (44.0 — 48.6); sprzedawane przez rolni-

ków — 33.3 (34.8 — 38.4); przetwory — 52.6 (53.4 — 59.0).

Artykuły przemysłowe — 57.2 (57.3 — 61.9); surowce — 54.7 (54.9 — 61.4); półfabrykaty — 55.0 (54.9 — 60.0); wyroby gotowe 61.6 (61.8 — 64.3).

Surowce i półfabrykaty przemysłowe — 54.9 (54.9 — 60.6); uzależnione od zagranicy — 41.7 (41.4 — 47.7); skartelizowane — 83.4 (83.2 — 91.0); pozostałe 47.2 (47.4 — 52.1).

Materiały budowlane — 50.5 (50.2 — 52.6).

Artykuły, nabywane przez rolnika — 68.4 (68.5 — 72.3).

Na prywatnym rynku pieniężnym

Notowania na rynku walutowym ciągu ostatnich paru dni ustabilizowały się i nie wykazują żadnych zmian. Wzrost, w obrotach prywatnych w Łodzi, notowano: dolary — sprzedaż 5.26, kupno 5.24, dolar zł. 889—8.88, funt 25.70—25.60, marka 2.03—2.02.

Nie zmienia również cen Bank Polski, który od dwu dni płaci za dolary 5.24 i 5.26, za funty 25.52.

Na rynku papierów utrzymuje się tendencja mocna. Notowano: poz. stabilizacja — sprzedaż 74.50, kupno 74.00, larańska 47.00—46.00, 5 proc. L. Z. Łódź za rok 1933 — 54.50—54.25.

Dywidenda już jest wypłacana

Uchwalona na Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszów Banku Polskiego dywidenda w wysokości 8 zł. od 1 akcji 100-złotowej I i II emisji jest wypłacana, począwszy od dnia wczorajszego. Na akcje II emisji, pozostające dotychczas w posiadaniu Skarbu Państwa, przypada 4 miliony złotych. Pozostałe Skarb otrzymuje 122.5 tysięcy złotych jako udział w czystym zysku.

Wzrost pogorszenia wypłacalności w styczniu

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego zapotrzebowanie na styczeń na terenie całej Polski ogółem 123.5 tys. sztuk weksli na sumę 23 milj. zł. w grudniu, a 128.8 tys. sztuk na 28.9 milj. zł. w styczniu 1934 r. W Łodzi zapotrzebowano w styczniu 12.5 tys. sztuk weksli na sumę 2.5 miliona zł. w grudniu (poza Łodzią) zapotrzebowano 6900 weksli, wartości 800 tys. Stosunek weksli protestowanych do płatnych wynosił według obliczeń Instytutu Badań Konjunktur Gosp. 6.4 proc. w styczniu r.b. 6.4 proc. w grudniu i 7.6 proc. w styczniu 1934 r.

Czy umowa przewidująca dewaluację dolara jest ważna?

W wydziale XI cywilnym Sądu Okręgowego w Warszawie, znalazł się spór, który ma donieść znaczenie dla wierzycieli dolarowych. Sąd rozstrzygał, czy ważna jest umowa, która zawierała w przewidywaniu dewaluacji dolara Stanów Zjednoczonych A. możliwości zniesienia klauzuli złota. Okręgowy rozpatruje powództwo Frylinga, pełn. przemysłowca Poznańskiego, który wystąpił o zasądzenie dolarów w pełnej wartości przed dewaluacją, opierając się na tym, iż zawarł umowę z dłużnikiem umową o swoim czasie z dłużnikiem umową o kursie dolarowych banknotów państwa amerykańskiego. Wyrok w tej sprawie oczekujemy jest w kołach handlowych ze zwiastującym zainteresowaniem.

Portem bawełnianym

Według danych statystycznych w roku r.b. przywieziono do Gdyni około 100 tys. b. bawełny amerykańskiej, która zakupiona przez przemysł polski, przeznaczona na eksport do innych krajów, z których w pierwszym okresie wymieniały się kraje bałtyckie i Czechosłowacja. W tym czasie powyższe ilustrują szybki rozwój Gdyni, jako portu bawełnianego, którego znaczenie dla włókiennictwa polskiego i krajów sąsiednich.

Ofiary.

Pani Helena Heiman-Jarecka z rodu dla uczczenia pamięci b. p. Maksyma Szyfiera ofiaruje w pispy dla niezamożnych uczniów im. Mikołaja Kopernika —

zł. 100	zł. 100
na „Kropkę Mleka”	zł. 100

W okazji zaślubin p. Anieli Profesorowej z p. Romanem Jozem zamiast kwiatów składają personel fabr. i firmowy firm. Prof. Sierot, Północna 38 zł. 25. Kieren Kajemet zł. 25. Sierociniec w Helenówku zł. 25.

Razem zł. 75.

TLUSTY CZWARTEK W ESPLANADZIE.

Karnawał się kończy, a dziś mamy „tłusty czwartek”. Okazja taka musi być wykorzystana w całej pełni. Dzisiejsze popołudnie i wieczór, spędzić musimy wesoło i pogodnie. Oto zarząd stowarzyszenia „Rodziny Wojskowej”, którego imprezy cieszą się zawsze zastępowaniem powodziem i dziś, z okazji „tłustego czwartku” w „Esplanadzie” dancing. — Początek tej sympatycznej imprezy o godz. 6.00.

Zarząd „Rodziny Wojskowej” zaprasza wszystkich, chcących miło spędzić wieczór, na dziś do „Esplanady”.

WYJAŚNIENIE.

Przed kilku dniami w sprawozdaniu w sprawie w sądzie grodzkim przeciw Michałowi Lubosińskiemu i N. Tołkowi — wskazywałem omyłki zecerki, które wydrukowane zostało mylnie. Niechciejnie pierwszego oskarżonego. Omyłki nie nazywał się Lutrosiński, jak pomyliłem mylnie, lecz Lubosiński.

Złoto sowieckie do Anglii

Rozszerzenie zakupów Z.S.R.R. na rynku brytyjskim

Omawiając znaczenie postanowienia sowieckiego kierownictwa transportów złota do Londynu zamiast do Ameryki, „Daily Telegraph” stwierdza, że Z. S. R. R. jest bardzo poważnym producentem złota i że w 1934 r. wydobycie złota w Związku Sowieckim wyniosło 4.224 tys. uncji, co przedstawia wartość w okrągłych cyfrach około 30 milionów f. st. Dawniej znaczna część złota sowieckiego wywożona była do Niemiec, gdzie tworzyła podstawę kredytu dla Sowietów i służyła na pokrycie płatności handlowych. „Daily Telegraph” przewiduje, że transporty złota po na

dejściu ich do Londynu, stanowiąc będą dla Z. S. R. R. narzędzie przeprowadzania zakupów na rynku brytyjskim w sposób tańszy, niż dotychczas. Obniżenie oprocentowania kredytu sowieckiego w Londynie, przyczynić się może — zdaniem „Daily Telegraph” — do znacznego rozszerzenia zakupów sowieckich w Anglii. W uzupełnieniu powyższej informacji „Daily Telegraph” podaje z kół City londyńskiej, że ze strony brytyjskiej proponowane jest Sowietom obniżenie oprocentowania ich kredytów krótkoterminowych do 6 proc. Strona sowiecka domaga się jednak obniżki do 5 proc.

Giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu warszawskiej giełdy walutowo-dewizowej zapotrzebowanie dewiz było znacznie zmniejszone, przy tendencji przeważnie słabszej. Notowano: Berlin 212.50 (+5), Belgia 123.72 (-3), Holandia 357.80 (-15), Gdansk 172.88 (-2), Londyn 25.60 (-5), Mediolan 44.85 (+5), przekaz telegraficzny na Nowy Jork 5.26,75 (-5), Oslo 128.75 (-55), Paryż 34.94 (-pół), Praga 22.10, Sztokholm 132 (-50), Zurich 171.48 (+3). W obrocie prywatnym: marka niemiecka 201.50, szyling austriacki 98, korona czeska 21.85, funt angielski 25.63, banknoty dolarowe 5.25,50 (-1), dolar złoty 8.88, rubel złoty 4.55,25, rubel srebrny 1.62, bilon 0.71. Bank Polski płać za banknoty dolarowe 5.24.

AKCJE: Również i na rynku akcyjnym obroty były bardzo małe, przy minimalnych zmianach kursowych. Notowano: Bank Polski 91.75 bez kuponu za r. 1934, za który wypłacają od dziś 8 zł. Cukier 31.31,40, Lilpop 10.20-10.15-10.20, Starachowice 14.25-14.40 (+25). Poza tym dokonano niewielkiej i nienotowanej transakcji. Według po 13.75.

PAPIERY PROCENTOWE. W dziale papierów procentowych państwowych i prywatnych przeważała tendencja niejednorodna. Większym zainteresowaniem cieszyły się tylko 5 procento-

wa konwersyjna, którą dokonano kilku większych transakcji. Notowano: 3 proc. budowlana 46.50 (+15), 4 proc. premijowa dolarowa 55.50-55.65 (-35), 4 proc. inwestycyjna zwykła 116.50-116.75 (+25), serjowa 119 (-100), 5 proc. konwersyjna 69.25 (X25), 7 proc. stabilizacyjna 74.50 - 74.38 - 74.50 (+25), w odcinkach po 500 dolarów 74.75, 4 i pół proc. L. Z. Warszawy 68.50, 5 proc. Warszawy stare 71.50-71.75, w odcinkach drobnych 72.75, 5 proc. Warszawy nowe 62.25, 5 i pół proc. obligacje m. st. Warszawy 7-ma emisja 61. W transakcjach drobnych i nienotowanych: 7 proc. śląska 74.50, 7 proc. dolarowa m. st. Warszawy 73.50, 4 i pół proc. L. Z. Ziemię 54.75-54.88, 3 proc. państwowa renta ziemiska 75.38-75.48, 8 proc. dillonowską chcieli płać 93.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolary sprzedaż 5.25, kupno 5.24, dolarówka 57.00-56.50, pożycz. budowlana 46.50-46.25, pożycz. inwestycyjna 116.75-116.50, pożycz. stabilizacyjna 74.50-74.00, Bank Polski 93.50-93.00 (bez kuponu na r. 1934), 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933 - 54.50-54.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi, seria 9 - 63.50-63.00, 4 i pół proc. L. Z. m. Łodzi 58.50-57.50. Tendencja utrzymana.

Nieprzerwane S.O.S. z Atlantyku

Burza szaleje w dalszym ciągu. — 15 okrętów wzywa pomocy

Lizbona, 27 lutego. (Pat). Nad Atlantykiem szaleje wciąż burza, która spowodowała poważne straty materialne na wybrzeżu. 15 okrętów, znajdujących się na pełnym morzu rozślało alarmujące sygnały, wzywając pomocy. Do portu Ferrol zawinął statek niemiecki „Europa”, który w czasie szale-

jacej burzy na Atlantyku doznał poważnych uszkodzeń. Statek stracił kominy, jak również uszkodzone zostały części maszyn.

Wenecja, 27 lutego.

(Pat). Huragan, który przeszedł wczoraj nad lagunami, wyrządził duże straty. Donoszą o zatonięciu trzech barek rybackich.

Olbrzymia afery w Grecji

Skarb państwa stracił 5 milionów złotych

Ateny, 27 lutego (PAT) Opinia publiczna Grecji została poruszona wykrytą ostatnio aferą kontrabandy bibuły do papierosów, która skarbowi państwa wyrządziła szkody na przeszło 100 milj. drachm (5 milj. zł.). Mianowicie dyrektor departamentu podatków pośrednich w ministerstwie gospodarki narodowej Rammos, w porozumieniu z szefem wydziału walki z przemyślnictwem Seraios'em wydawał zezwo-

lenia na import dużych ilości bibułek pewnych rozmiarów, których import jest surowo zakazany.

Bibuła ta bowiem może być użyta do wyrobu papierosów, zamiast przepisowej bibułki papierosowej, na którą w Grecji jest monopol państwowy. Sprawa znajduje się obecnie w rękach sądu śledczego, który ponadto wykrył jeszcze kilkanaście analogicznych spraw na szkodę państwa.

120 fałszywych weksli aferzystów

Wyrok w sensacyjnym procesie w Poznaniu

Poznań, 27 lutego. W ubiegłym roku głośna była afery firmy Dr. Roman May. Firma ta zwróciła się do niejakiego Przygodzińskiego, ażeby dostarczył jej weksli, celem powiększenia portfela wekslowego. Firmie chodziło głównie o weksle ze sfer rolniczych. Przygodziński zgodził się na to i ze swej strony zwrócił się do Zygmunta Gorgolewskiego, aby ten dostarczył mu odpowiednich weksli klientowskich. Skolei Gorgolewski wszedł w kontakt z Wojciechem Kuczem i Kazimierzem Zielisko, namawiając Kucza, aby sam podpisał 20 blankietów wekslowych po 1000 zł. oraz jeździł po wsiach i tam zbierał podpisy na wekslach od najwzrostliwszych gospodarzy. Kucz nie zdecydował się na tę drugą pracę, Gorgolewski, natomiast podpisał przedstawił mu weksle. Obaj aferzyści namówili również Zielisko do podpisania części weksli na-

zwiskiem własnym oraz fikcyjnym nazwiskiem Dymitra Babija. W ten sposób oszuci od czerwca do września r. ub. dostarczyli firmie Roman May 120 weksli na sumę około 150.000 zł. Gdy nadszedł termin płatności, wszystkie weksle poszły do protestu, a sprawą zajęła się prokuratura.

Na ławie oskarżonych oprócz wymienionych wyżej mieli zasiąść również znany działacz endecki, dr. Romaniak, jednakże wskutek jego śmierci sprawa uległa co do niego umorzeniu.

Oskarżeni na rozprawie winę zwalali jeden na drugiego.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Kuligowskiego wydał wyrok, skazując Wojciecha Kucza za podpisanie 61 weksli na łączną sumę 85.000 zł. na 3 lata więzienia, Karola Zielisko za podpisanie 9 weksli na 9000 zł. — na 1 rok więzienia, a Zygmunta Gorgolewskiego, za namawianie i inspirowanie oszustwa — na 4 lata więzienia.

Życie społeczne

KONFERENCJA PRASOWA BBWR.

Dnia 24 b. m. z inicjatywy Sekretariatu Wojewódzkiego odbyła się w Łodzi konferencja pod przewodnictwem referenta prasowego Sekretariatu Wojewódzkiego p. T. Żeromskiego, w której wzięli udział pp. referenci prasowi wszystkich Rad Powiatowych i Grodzkich województwa, redaktorzy i przedstawiciele prasy rządowej prasy miast prowincjonalnych województwa łódzkiego oraz poszczególni przedstawiciele Rad Powiatowych i Grodzkich.

W toku obrad i dyskusji ustalono zasady, na jakich będzie się opierała praca aparatu prasowego i ustalono dyrektywy dla akcji prasowej na okres najbliższy, wśród których szczególny nacisk położono na zagadnienia: unifikacji związków młodzieżowych i radiofonizacji wsi.

Z TOZU.

Staraniem Łódzkiego Oddziału TOZ'u odbędzie się dziś o godz. 9 wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Humanitarnego Montefiore „Bnei-Brith” (Piotrkowska 90) wieczór żałobny poświęcony pamięci b. p. doktora Cernacha Szabada, b. senatora, wybitnego działacza społecznego, założyciela i redaktora czasopisma „Foks Gezunt”, przewodniczącego wileńskiego oddziału TOZ'u, członka zarządu i założyciela Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie.

ZNACZENIE KOLONII DLA POLSKI.

Dziś o godz. 18.30 w lokalu Klubu Pracowników Zjednoczonych Zakładów Włókienniczych K. Scheiblera i L. Grohmana, Sp. Akc. w Łodzi, przy ulicy Przedzalannej Nr. 68, p. mgr. Henryk Olszański wygłosi odczyt p. t. „Znaczenie kolonii dla Polski”.

Wejście na odczyt bezpłatne. Bilety wejścia wydaje Administracja Fabryki i Sekretariat Klubu. Członkowie za okazaniem legitymacji.

LEKARZ - DENTYSTA

F. KOPCIOWSKA

POWRÓCIŁA.

Przyjmuje codziennie od 9-5

Gdańska 37

tel. 232-55.

od 4-7 w lecznicy
Piotrkowska 294

BAWIC SIĘ BĘDZIE MOŻNA TYLKO NA BALU SKARBOWCÓW.

Na giełdzie karnawałowej nastąpił nieoczekiwany zwrot. Akcje balowe wykazują stałą tendencję zniżkową — podskoczyły wybitnie w górę.

Zbliża się bowiem chwila najpiękniejszej w bieżącym sezonie karnawałowej nocy. W sobotę, dnia 28 marca odbędzie się Bal Urzędników Skarbowych woj. łódzkiego pod protektoratem JWP Dyktorostwa Zgromadzenia Kucharskich w salach Tow. Śpiewaczego, ul. 11-go Listopada 21. Bal ten wywołał niezwykle zainteresowanie społeczeństwa łódzkiego. Trzy orkiestry do tańca i inne niespodzianki zapewniają balowi skarbowców wielkie powodzenie. Osią i największą atrakcją zabawy będzie wybór królowej balu i dam dworu.

Zwraca się uwagę, że wstęp na bal będzie możliwy jedynie za okazaniem imiennego zaproszenia.

WYSTAWA H. BARCZYŃSKIEGO.

W niedzielę, dnia 3 bm. nastąpi otwarcie wystawy obrazów znanego i cenionego malarza Henryka Barczyńskiego. Wystawa ta mieścić się będzie w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 90. Niewątpliwie prace tego utalentowanego artysty - malarza wzbudzą zainteresowanie wśród łódzkiej publiczności.

DANCING W ESPLANADZIE.

Koło Absolwentek przy gimn. R. Sobolewskiej - Konopczyńskiej w Łodzi urządza w dniu 2 marca r. b. o godz. 20-ej w kawiarni „Esplanada” dancing towarzyski, na który serdecznie zaprasza wszystkich członków oraz sympatyków Koła.

NA CO NAJWIĘCEJ I NAJCZĘŚCIEJ CHODZIMY.

Często czytamy w pismach codziennych statystyki, podające liczby wypadków zachorowań w pewnych, ściśle określonych odstępach czasu. Znajdujemy więc tam podane liczby zachorowań najczęściej na: gryżkę, tyfus brzuszny, szkarlatynę, dyfteryt, odrę itd. Szkoda, że kroniki nigdzie nie rejestrują i nie podają schorzeń, jak: grypa, która bez wątpienia nie mniej odczuwać się daje ludziom w pewnych okresach czasu. Zarówno w grypie, jak i reumatyzmie, a także i artretyzmie pomocne są tabletki Toga.

ZMIENIONA SYTUACJA W ETERZE.

W ostatnich latach pojawiła się wielka ilość stacji nadawczych o wielkiej mocy, a istniejące rozgłośnie zwiększają swą moc do niebywałych granic. Ostatnio np. niemiecka stacja Heilberg, która posiadała moc 60 kilowatów przechodzi obecnie na moc 100 kilowatów w antenie.

Tę klasę fal w eterze europejskim dotkliwie odczuwają posiadacze aparatów radiowych starszej konstrukcji, odbierają bowiem jednocześnie kilka stacji pracujących na zbliżonych długościach fal.

Tem się tłumaczy duże zapotrzebowanie na nowoczesne odbiorniki przystosowane do obecnych warunków w eterze.

Z popularnych odbiorników największym powodzeniem cieszą się „Trójki Philipsa Junior”. Pomimo doskonałych zalet technicznych i akustycznych odbiorniki te są stosunkowo niedrogi, koszt ich bowiem wynosi zł. 255—, przy czym należność jest rozłożona na długoterminowe raty według systemu ratalnego Philipsa.

Nieście pomoc najbardziej

DOKTOR
H. SZUMACHER
CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9-1, od 5-9 pp.,
w niedziele i święta od 10-1.

DOKTOR
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych,
skórnych, moczopłucowych,
Zawadzka 6 fr. II piętro
tel. 234-12
8-12, 2-4, 6-9 wiecz.
W niedziele i święta od 8-1 pp.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ
ŻADZIEWICZ
Specjalista chorób
uszu, nosa, gardła i krtań
Łódź, ul. Piotrkowska 164
tel. 125-26
przyjmuje od 4 do 8 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA
B. NUSBAUMOWA
przyjmuje od 10-1 i od 6-8 po poł.
Piotrkowska 51
tel. 121-23

LECZNICA
chorób
uszu, nosa i gardła
ze stałymi łózkami
Dr. Dr. A. Wołyński
i J. Imich
Piotrkowska 55
fr. I p., tel. 174-74

Dr. MED.
Wiktor Miller
choroby reumatyczne
przeprowadził się na
ul. Sienkiewicza 40
tel. 146-11
przyjmuje od 4 i pół do 7-ej

Dr. HALTRECHT
Choroby skórne, weneryczne i moczopłucowe
PIOTRKOWSKA 10. TEL. 245-21.
Przyjmuje od g. 8-ej do g. 11 rano, od 1:30 do 2:30 popołudniu i od 5 do 9-ej wiecz. W niedziele i święta od 10 do 1-ej w poł.

Dr. MED.
S. Kantor
Specj. CHOR. SKÓRNYCH
I WENERYCZNYCH.
PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz.
w niedziele i święta od 8-2 po poł.

Do akt Nr. Km. 1742/34.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. XI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 77, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 marca 1935 r. o godz. 13 w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada 12, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, należących do Zysmana Neumana a mianowicie: siedemdziesięciu palt zimowych, damskich na watołinie, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.943 gr. 50, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 18 lutego 1935 r.
Komornik (—) T. Łokuciewski.
Sprawa Rassalskiego i inn. p-ko Zysmanowi Neumanowi.

Pokój umeblowany
słoneczny, może być z częścią, utrzymaniem, Nawrot 2, III brama, front, II piętro, m. 31, telefon 124-03.

PASTA DO ZĘBÓW MADEMECUM

stała się Twoją codzienną potrzebą, bo 1) zapewnia Ci już po trzydniowym stosowaniu (dwa razy dziennie) białe, lśniące zęby 2) wnika w najdrobniejsze nawet szczeliny, niszczy szkodliwe bakterie 3) zapobiega przedwczesnemu próchnieniu zębów 4) czyści, nie niszczy emalii i plomb 5) idealnie konserwuje zęby.

polecane przez powagi lekarskie świata

ELIKSIR MADEMECUM

i woda toaletowa skoncentrowana, antyseptyczna, skuteczna i właściwa dla najróżnorodniejszych chorób, czyni oddech świeżym i przyjemnym. Dla higieny jamy ustnej, twarzy (po goleniu) i ciała. Vademecum w słabym roztworze jest nieocenione. Vademecum — jedyny preparat do ust, nagrodzony złotym medalem na wystawie higieny w Paryżu.

gum...?
OLLA
klejnot higieny

DR. MED.
M. Rundsztejn
AKUSZER-GINEKOLOG
Pomorska 7, tel. 127-84
Przyjmuje od 4-8-ej

Dr. MED.
Niewiażski
Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9, w niedziele i święta 9-1.

DOKTOR
WOŁKOWYSKI
PRZEPROWADZIŁ SIĘ
na ul. CEGIELNIA 11
Telefon 238-02
Choroby weneryczne, moczopłucowe i skórne.
Przyjmuje od 8-12 i od 4-9 w niedziele i święta od 9-1.

Do akt Nr. Km. 763/33.
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 12-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej 31, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 5-go marca 1935 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej 7, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: różnych mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.390, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 9 lutego 1935 r.
Komornik (—) L. NABOROWSKI.

Do akt Nr. Km. 431/35.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 12-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Gdańskiej 31, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 5-go marca 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Legionów 5, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: różnych mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 910, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 6 lutego 1935 r.
Komornik (—) L. NABOROWSKI.

Do akt Nr. Km. 1907/34.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 7-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Żwirki Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 marca 1935 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Magistrackiej 16 u Markusa i Fani Abramowiczów, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, żyrandoli, 2 lampek nocnych, tapczana, narzuty na tapczan, oszacowanych na łączną sumę zł. 540, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 13 lutego 1935 r.
Komornik (—) K. SOBOLEWSKI.

Przy Łódzkim Oddziale
Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej
PIOTRKOWSKA 113
uruchomiona została **CZYTELNIJA**
wszystkich pism palestyńskich wych. w jęz. hebr. i ang. oraz pism kraj. i zagr. Czynna od 10 r. do 10 w.

Ceny niższe
Centralna lecznica zębów
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 164, tel. 127-83
Czynna od g. 8 r. do 8 wiecz.

Własne laborator. zębów sztucznych. Stomatolog — specjalista chirurgii i jamy ustnej łączy za opłatą lecznicową. Rentgen.

Do akt Nr. Km. 184/35.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 18 marca 1935 r. o godz. 13-15, w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej Nr. 19, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: pianino czarne f-my Schredera, oszacowanych na łączną sumę zł. 600, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 25 lutego 1935 r.
Komornik (—) Stefan GÓRSKI.
Sprawa Heli Litmanowicz p-ko A. Z. Rajzmanowi.

Rutynowany buchalter-bilansista
J. RUSSAK, Łódź

NARUTOWICZA 49, tel. 217-70,
absolw. Akademii handlu i długoletni kierownik buchalterii poważnych przedsiębiorstw przem. - handl. przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres księgowości. — Całkowita gwarancja.

Kupno i sprzedaż

DO SPRZEDANIA pół placu i dom murywany jednopiętrowy nowy, Chojny, ul. Grzybowska Nr. 8, strona lewa **MOTOR 7,5 K.M., 380/220 volt z rozrusznikiem i saniami, „Electrolux” oryginalny, są do nabycia tanio. Wiadomość tel. 226-65.**

MASZYNY do pisania i liczenia (kupno i sprzedaż), przybory i wykonywanie reperacji solidnie i tanio, Adolf Goldberg, Piotrkowska 91, tel. 137-54

RADIOVOX do sieci, z 3 lampami zł. 150.—, z 4 lampami zł. 200.— na raty. Odbiór całej Europy. Baterie 120 v. zł. 11.50 Piotrkowska 79, w podwórzu.

Lokale

4-5 POKOJOWE mieszkanie z wszelkimi wygodami nie wyżej II-go piętra w czystym domu w okolicy Andrzeja do Głównej poszukiwane. — Oferty do „Republiki” pod „Słonecznik”.

POKÓJ duży elegancko umeblowany do wynajęcia, Żwirki 26, front, II piętro, m. 6.

JEDEN lub dwa pokoje umebl., wygodny, telefon do wynajęcia, Andrzeja 7, m. 8, front.

MIESZKANIE 5 pokojowe w nowoczesnym domu poszukuje. Oferty sub. „Komfort” do biura Fuchsa, Piotrkowska 50.

Dr. Jan Polak
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALLERGICZNE.
Gabinet Elektro i światłolecznicy,
ul. NAWROT Nr. 7
Tel. 164-21.
godz. przyjść 5-7.30.

SZYJE WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich. Przyjmuję również wszelkie reperacje i szycie po domach.
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

WYŁĄCZALNY urzędnik państwowy poszukuje wprost od gospodarza dwu pokojowego mieszkania z kuchnią wraz z wszystkimi wygodami, nie wyżej III-go piętra. Okolica: centrum miasta, od ul. Cegielskiej do ul. Przejazd. Wiadomość: Tel. 102-68 (od 8 do 3 pp.).

POKÓJ umeblowany z klatki schodowej niedrogi poszukiwany. Oferty z ceną sub. „Far” do Republiki.

MIESZKANIE

3-pokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami (tazienka, służbowy) nie wyżej II piętra, w czystym domu w centrum **POSZUKIWANE.**

Oferty sub. „H. J.” do Adm. Republiki.

POSZUKUJE 2 pokoi z kuchnią z wygodami ul. Omega 99.

PIEKNY pokój umeblowany, wejście niekierujące, telefon, front I p. Kopernika 19, m. 4 oddam od zaraz.

BUDYNEK fabryczny parterowy, zupełnie odosobniony, widny, około 260 mtr. kw. natychmiast do wynajęcia. Wiadomość: Wólczańska 212.

POKÓJ frontowy, komfortowo umeblowany, światła elektryczne, wygodny, wejście osobne, do wynajęcia Gdańska 1:5, m. 6 od 10-7 wieczór.

POSZUKIWANA od 1 lub 15 marca r. b. rutynowana bufetowa do restauracji Hotelu Polskiego, ul. Piotrkowska 3.

Posady

FRYZJER łamski (lub fryzjerka) potrzebny od zaraz, Fryzjer, Brzeźńska 26.

POTRZEBNA dziewczyna plynnie czytająca do obsłuż. starszego odcienia pana. Wiadomość, Piotrkowska 56, m. 9.

POTRZEBNA manicurzystka fryzjer (ka), Piotrkowska 35 w parterze.

LEKcje ANielskiego prywatną metodą dla wyjeżdżających, Palestyny tylko u Harry Grynberga, Piotrkowska 311 p. fr.

„Czystość”

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, tróterowanie oraz szycie bielizny. Czystość szyb Piotrkowska 44, telefon 167-44

Rozmaite

GABINET dentystryczny w 500 m. od ul. Wólczańskiej, na 2 piętrze, przedp. Wólczańska, przyst. „Czystość” tel. 142-42

MAM 3.000 zł. przystąpię do jakiegokolwiek interesu jako czynny wspólnik, osiagnięcia egzystencji. Oferty sub. „Zaufanie”.

UWAGA: Potrzebujesz zameldowania? Wymeldować służącą, dozorcę, Ubezpieczalni Społecznej, zadzwonić 140-84, ewentualnie podaj adres: morską 6, m. 21, a za jedynę 50 przyśle, szyję, załatwie wszelkie formalności.

PRZYBLAKAŁ się czarny doberman podpalany. Odebrać można za wyprawą, grodzień, Marysińska 15.

Nauka i wychowanie

ANGielskiego konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel, Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a, front, codziennie z 8 do 10.

JEZYKÓW ANielskiego, FRAncuskiego, NIEmieckiego, POLskiego, CUSKIEGO — gruntownie gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 184-25, g. 10-12 rano, 3-4 po poł.

Dyplomowana pielęgniarka

ŁÓDŹ, Narutowicza 6, m. 6
Tel. 151-72.
Wykonuje zabiegi w zakresie pielęgniarstwa wchodzące: strzyżki, banki, pijawki i opatrunki chirurgiczne.

DROBNE ogłoszenia w „Republika” są najlepszym i najtańszym środkiem zalecenia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub lokatora, 2) znaleźć mieszkanie, 3) sprzedać, 4) kupić, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj da drobne ogłoszenie do „Republiki”.

Zagubione dokumenty

ZAGUBIONO kwit kaucyjny Elektryczny Łódzkiej na sumę 15 zł. H. Szmulewicz, Składowa Nr. 19.

ZAGINAŁ kwit kaucyjny Elektryczny Łódzkiej na zł. 100.— na nazwisko G. Gellensa i Kazimierski.

ZAGUBIONE zostały 2 kwity kaucyjne Elektryczny Łódzkiej firmy Rzepnik i M. Grynberg, Łódź, Rzepnik 4.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronka tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwykłe 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubiny w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabellaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika”, Sp. z ogr. odp. Wacław Smółski. — Redaktor odp. Wacław Smółski. Druk „Republiki” w Łodzi, Piotrkowska 49 i 54.